

Englænderne på Anholt

Hans Hjorth

Forlaget Holm

1982

Englænderne
på
Anholt

Hans Hjorth

Englænderne på Anholt

Forlaget Holm • Grenå
1982

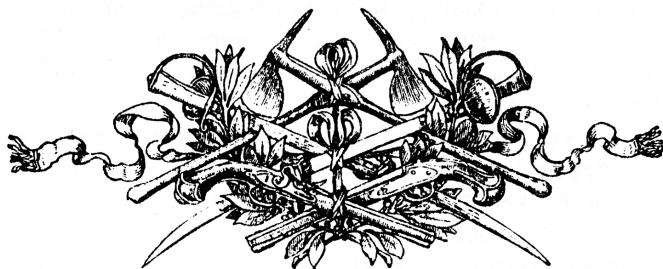
ENGLÆNDERNE PÅ ANHOLT
af Hans Hjorth

Udgivet af:
Forlaget Holm · Postboks 111 · 8500 Grenå

Tryk:
Holms Bogtryk/Offset · Grenå

1. oplag, 2. udgave 1982
ISBN 87-88013-04-9

Digitaliseret udgave af udgivelsen fra 1982.
Denne udgave er uden illustrationer, idet rettighederne ikke kendes til fulde
for illustrationerne i 1982 udgaven.

INDHOLD

Hans Hjorts forord.....	7
Indledning	9
Fregatten 'Proselyte's besætning lander, 1809.....	15
Englænderne erobrer øen den 18. maj 1809	31
Englænderne paa Anholt	65
Toget til Anholt den 27. marts 1811	87
Slutning	97

FORORD

Under Forarbejderne til det i August Maaned 1905 afslørede Mindesmærke for de her på Øen faldne, danske Krigere kom jeg ind paa nærmere at undersøge de Begivenheder, der fandt Sted, medens Englænderne havde Øen inde. Af det Materiale, jeg saaledes efterhaanden fik samlet, har jeg nu, paa fleres Opfordring, udarbejdet denne lille Skildring. Hensigten med samme er nærmest at bevare de forskellige, spredte Træk fra helt at glemmes; men det har ikke været nemt at udskille Sandheden fra Overdrivelsen i de mange mundtlige Beretninger, der endnu lever herovre. Mangt og meget burde havde været medtaget, som nu er udeladt, men jeg haaber, at det i alt Fald er lykkedes mig at give en klar og sammenhængende Fremstilling af Begivenhederne, skønt den Uoverensstemmelse, der hersker mellem de officielle Aktstykker, ikke har gjort Arbejdet lettere.

Øen Anholt frembyder mange Ting af Interesse, og hvis denne lille Bog kunde hjælpe til at et, hidtil saa godt som ukendt, Afsnit af vort Fædrelands Historie blev kendt i videre Kredse og Opmærksomheden der igennem hendraget paa den ensomme Kattegatø, da anser jeg min Hensigt med disse Skildringer for opnaaet.

Anholt Havn, i April 1907

H. Hjorth

INDLEDNING

Øen Anholt ligger omtrent midt i Kattgat, næsten syv Mil fra Jylland og otte fra Sverige. Øen bestaar af en lang, lav og sandet østlig Del og en høj, bakket vestlig Del, hvis høje, bratte Skrænter allerede paa lang Afstand er synlige for den Søfarende. Den har en Udstrækning af næsten $1\frac{1}{2}$ Mil fra Øst til Vest, medens den største Bredde nær Vesterenden er godt $\frac{1}{2}$ Mil. Mod Øst løber Øen ud i en lang Spids, hvis yderste Ende kaldes Totten. Her ligger det høje, smukke Fyrtaarn med tilhørende Fyrmesterbolig.

Anholt Fyr regnes for et af de ældste i Landet. Det nuværende Taarn er opført 1785 og er 147 Fod højt. I Forbindelse med Fyrskibet Anholt Knob, der ligger næsten to Mil til Søs, advarer det de Søfarende for det farlige Østrev, der fra Øens østlige Spids strækker sig langt ud i Søen og i Aarhundreder har været alle Søfolks Skræk paa deres Fart gennem Kattgat. Nordvestrevet, der fra Øens NV Side strækker sig godt $1\frac{1}{2}$ Mil ud i Søen, ligesom den farlige Grund, Stensøre, paa Øens SV Side, er Steder, der ligeledes bidrager til, at Skibene holder sig i en tilbørlig Afstand fra Øen.

Den lavere, østlige Del af Øen kaldes af Befolkningen Ørkenen og svarer i fuldt Maal til sit Navn. Den er uden Tvivl fremkommen ved en Hævning af Havbunden og bestaar kun af stenede Revler og vældige Bjerge af Sand. Her kan intet gro, kun Marehalmen trodser den skarpe Vind og de idelige skiftende Sandmasser, der paa mange Steder antager de mest fantastiske Formen. Alle Veje og Spor forsvinder i det løse Sand, og Færdselen fra Byen til Fyret sker for det meste langs den mere faste Strandbred. En Mængde smukke Stensager fra Oldtiden er efterhaanden bleven funden her. Paa oldnordisk Museum i København findes et Værelse med næsten lutter Oldsager fra Anholt, et ta-

lende Vidnesbyrd om, at Øen har været beboet selv i de allerældste Tider. Øens Sydkyst danner her den saakaldte Pakhusbugt, hvor der er dybt Vand næsten helt ind, og hvor tidligere alle Varer til Øen blev førte i Land og opbevarede i det saakaldte Pakhus, indtil de kunde blive førte til Byen.

Øens vestlige Del bestaar af to Højdedrag med en mellemliggende lavere Del. Det vestligste Højdedrag hæver sig stejlt og truende lige fra Søen, og de to højeste punkter, Sønderbjerg, 157 Fod, og Nordbjerg 124 Fod, er synlige langt til Søs. Det østligste af de to Højdedrag strækker sig fra Nordbjerg og Sønder efter, saa de to Højdedrag nærmest faar Form af en Hestesko med Aabningen mod Sydøst. Det mellemliggende, lavere Land kaldes Kæret og var tidligere en Arm af Havet, men er nu tørt og danner det bedste af det Agerland, der findes paa Øen. Denne var, efter tidligere Beretninger, en Gang helt bevokset med Skov, men overdreven Hugning og paafølgende Afbrændinger, navnlig af Svenskerne under den langvarige Krig i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, gjorde, at Skoven fuldstændig forsvandt og at Øen nu er saa godt som træløs. Sandflugten har taget Overhaand og ødelagt meget af det, der tidligere var opdyrket Jord. Ved Hjælp af Marehalsplantning søger man nu at dæmpe Sandflugten, og Træplantning er forsøgt paa flere Steder, dog kun med Held i Lavningerne, hvor der er Læ for den bidende Vind.

Mange Mennesker har Øen aldrig kunnet ernære. Den nuværende Befolknings Størrelse kan anslaaes til henimod 200. Grundet paa Øens isolerede Beliggenhed har Befolkningen kunnet holde sig nogenlunde ublandet gennem Tidernes Løb, og efter Sagkyndiges Udsagn maa den henregnes til at være den sidste rest af Danmarks Urbefolkning, idet Anholterne ved deres mørke Haar og Øjne og deres gulagtige Ansigtifarve udskiller sig fra Landets øvrige Befolkning. Denne udprægede Anholter Type er imidlertid nu

i Færd med at forsvinde, idet der ved Giftermaal og Indvandring er kommet en Del nyt Blod til Øen.

Befolkningen ernærer sig ved Fiskeri og Agerbrug, ligesom Strandinger, navnlig i tidligere Tider, udgjorde en vigtig Indtægtskilde. Den stærke Udvikling, Fiskeriet i Danmark i de senere Aar er undergaaet, har imidlertid ført til, at Fiskerigdommen ved Anholt er betydelig aftagen, og Anholterne, der, desværre for dem, ikke har forstaaet at følge med Udviklingen, maa nu nøjes med et langt tarveligere Udbytte af deres Fiskeri end førhen, selv om ogsaa de højere Priser bøder lidt derpaa. I det sidste Aarstid er der dog blevet an skaffet flere Fiskerbaade med Motor.

Anholt By, hvor hele Befolkningen bor samlet ligger et stykke inde paa Øen, bag de mod Vestenvinden skærmende Bakker. Byen, der ligger samlet om den lille hvidkalkede Kirke og foruden Præstegaarden, Doktorboligen og den mere anselige Bygning, der til hører Øens Ejer, bestaar af en 20 til 30 lave, straatækte Huse, gør navnlig om Sommeren et venligt og tiltalende Indtryk, idet der findes flere, efter Forholdene ret anselige Haver, med store og smukke Træer. Overalt finder man Vidnesbyrd om, at man er paa et Sted, hvor Strandinger og Skibsbrud, i det mindste tidligere, hørte til Dagens Orden, idet man, saavel i som uden for Huse, støder paa Genstande, der hidrører fra strandede Skibe og af Beboerne er blevne benyttede paa mange forskellige Maader.

Om Øens tidligere Historie vides saa godt som intet, og først med Holbergs bekendte Peder Paars henledes Opmærksomheden paa den. Den tilhørte fra tidligste Tid Kronen, men blev i Aaret 1668 af Frederik den 3dje afhændet til Fyrinspektør Peter Jensen Grove. Hans Enke Dorothea blev 1674 gift med den bekendte, kongelige Ridefoged Hans Rostgaard til Krogerup (ved Humlebæk i Nordsjælland), som saaledes blev Ejer af Øen. Hans eneste Søn, Konfe-

rensraad Frederik Rostgaard, blev optagen i Adelsstanden 1702 og ægtede Aaret efter Conradine von Revenfelt, med hvem han havde en Datter, Conradine Sophie Rostgaard. Denne sidste ægtede i Aaret 1720 Major Fr. von der Maase til Tybjerggaard, med hvem hun havde fire Børn. Efter Majorens Død ægtede hun 1736 Justitsraad Oluf Bruun, men da han ikke var adelig, optog hendes Forældre dette Skridt meget unaadigt og bestemte, at Stamgodset kun skulde tilfalde hendes Børn af første Ægteskab. Fr. Rostgaard døde 1745, men hans Hustru først i 1770, og i Følge den testamenteriske Bestemmelse gik Stamgodset og dermed Anholt til v. d. Maas'ernes Slægt, som endnu ejer Øen.

Anholts isolerede Beliggenhed i Forening med den daarlige Forbindelse med Omverdenen har gjort meget til, at Øen og dens Befolkning paa mange Maader er langt tilbage i Udvikling, saa at de i denne korte Indledning skildrede Forhold meget godt passer til, hvad der i det følgende skal fortælles om Englænderne og deres Færd paa Øen i Begyndelsen af forrige Aar hundrede.

Det uheldige Forhold, at Beboerne tidligere var Fæstere under Godset, og at dettes Ejere, ved dertil beskikkede Fogeder, undertrykkede Befolkningen og med Strenged inddrev Skatter og Afgifter, har maaske mere end noget andet bidraget til, at Beboerne hidtil kun har kunnet føre en beskeden og tarvelig Tilværelse, ligesom den, for Øboerne i Almindelighed egne mistænksomme og forsigtige Tilbageholdenhed overfor alt nyt og fremmed har gjort sit til, at Øen i mange Aar har staaet i Stampe.

En Begyndelse, der lover godt for Fremtiden, er nu gjort til at afkaste den gamle Slendrin, idet Anholterne i Aaret 1902 afkøbte Øens nuværende Ejer Størsteparten af Fæstejorden og saaledes blev Selvejere. Denne Begivenhed, i Forbindelse med Aabningen (1902) af den af Staten bekostede Fiskerihavn paa Øens NV Side, der uden Tvivl vil give Anledning til en mere livlig Forbindelse med Omverdenen, gør, at man har al Grund til at tro, at Anholt nu vil gaa en lysere Fremtid i Møde.

FREGATTEN 'PROSELYTE'S' BESÆTNING LANDER 1809

Vinteren 1808-09 var meget streng. Kulden lagde Bro over alle Vande og Kattegat var fuldt af Is til langt hen på For-aaret. Paa Anholt følte man Vinteren i al dens Strengthed; Forbindelsen med Omverdenen havde været afbrudt i læn-gere Tid, og det begyndte at knibe med Forraadene. Ivrigt spejdede man på den lille, ensomme Kattegatsø efter de mindste Tegn- paa en Forandring i Vejret, saa at Isen kunde forsvinde og Forbindelsen med Fastlandet genoprettes; thi man længtes med Spænding efter at høre, hvorledes det gik Krigen, som allerede paa andet Aar førtes mod det mægti-ge England. Der kunde jo være sluttet Fred, uden at man paa Anholt anede det mindste derom. Fjendtlige Krydsere havde opholdt sig i Farvandet til sent paa Efteraaret, indtil Isen som et uigennemtrængeligt Panser lagde sig om Øen og nødte dem til at forsvinde, ubarmhjertig afskærende dens Beboere fra alt, hvad der rørte sig der ude i den store Verden.

Anholt Fyr, der under fredelige Forhold sender sine Straaler ud over Farvandet for at advare de Søfarende mod det far-lige Østrev, var, efter Ordre fra Regeringen, blevet slukket ved Krigen Begyndelse og alle Sømærker, der kunde tjene Fjenden til Vejledning, borttagne. Fyrinspektør Justesen havde udviklet Regeringens Tilladelse til, at det Mandskab, der fra Øen var udtaget til Orlogstjeneste, maatte blive hjemme og i Forbindelse med den øvrige Befolkning del-tage i Øens Forsvar, hvis Fjenden skulde forsøge at gøre Landgang. Vaaben og Ammunition var blevne sendte fra Hovedstaden i tilstrækkelig Mængde og en Slags Landstorm dannet med Fyrinspektøren som Øverstbefalende. Under ham gjorde Fogeden og Degnen Tjeneste som en Slags

Lieutenanter, og en af Fyrfolkene, en gammel Soldat, ved Navn Per Keldsen, i daglig Tale kaldet Per Konge, udøvede Anholterne i Vaabenbrug.

Øen var dog hidtil bleven forskaanet for en fjendtlig Landgang, men da Fyret blev slukket, havde de Engelske udlagt en gammel Fregat ved Navn 'Proselyte' som Fyrskib ved Enden af Østerrevet for dog at have nogen Vejledning paa den farlige Sejlads igennem Kattegat. I Sommerens Løb havde man fra Øen flere Gange observeret, at Baade fra Fregatten loddede Vandstanden Sønden for Øen i den saakaldte Pakhusbugt, og sluttede deraf, at Englænderne muligvis pønsede paa at bemægtige sig Øen.

Strandvagterne var i den Anledning blevne fordoblede, og saa vel fra Fyret som fra flere af Øens højeste Punkter blev der holdt skarpt Udkig. Anholterne var langt fra glade ved den paatvungne Vagttjeneste og havde helst passet deres egen fredelige Dont, men Regeringens Befalinger maatte jo efterkommes. Den strenge Vinter havde dog gjort sit til, at den megen Strandvagt blev unødvendig, ligesom de krigeriske Øvelser af samme Grund var indstillede. Den som Fyrskib udlagte Fregat mindede dog stadig om, at Fjenden var i Nærheden, og fra Fyret holdt man daglig Udkig efter den.

Anholt Fyr ligger paa den østlige Ende af Øen og er, tillige med Fyrmesterboligen paa et Par Oplagshuse, de eneste Bygninger paa den Kant af Øen. Taarnet staar paa Nordsiden af Øen, der her kun er ca. 900 Alen bred. Ved Højvande vadsker Søen Taarnets Fod. Fra Toppen er der en udmærket Udsigt, saavel over hele Øen som over Havets udstrakte Flade.

En dag i Begyndelsen af Marts 1809 blæste det frisk fra Sydøst og de vældige Ismasser i Kattegat var i rask Drift Nord efter. Halvvejs oppe ad den stejle Vindeltrappe, der indvendig fører til Taarnets Top, stod Inspektør Justesen ved et Glamlul i den østre Side af Taarnet og stirrede i en

kikkert ud over den hvide Flade. Vinden skød de store Ismasser ind over Revet, og med vældige Drøn taarnede de løse Flager sig op paa det grundere Vand, saa der i hele Revets Længde lidt efter lidt dannede sig en fortløbende Bjergkæde af Is, mange Fod høj. Men nye Masser kom stadig ansættende og Lyden af den voldsomme Skruening hørtes langt ind over Øen. Det var et. storartet Skuespil, der her opførtes af Naturens Kræfter, men Inspektøren havde ikke Øje derfor. Han stirrede uafbrudt mod nogle Mørke punkter der ude i den hvide Flade.

Fregatten Proselyte var trods sine Ankre, allerede for et Par Dage siden, bleven sat ind paa Revet af de svære Ismasser, og nu, da Vinden friskede paa, vilde den sandsynligvis blive knust i den vold somme Skruening. Besætningen havde da ogsaa, snart det var blevet Dag, forladt Skibet og begivet sig paa den farlige March over Isen for at naa Land. De medførte et Par Baade og havde allerede i nogen Tid møjsommeligt arbejdet sig frem over den ujævne Is. De havde omtrent tilbagelagt Halvdelen af Vejen og Vilde naa Land i Løbet af en Timestid, om alt gik vel. Længe stod Inspektøren og saa ud mod den skibbrudne Skare derude paa Isen. Han var en lille svær Mand, klædt i en tyk blaa Kappe og lange Kravestøvler. Om Livet bar han et Bælte, hvori stak et Par store Pistoler. Han havde allerede i flere Aar været paa Øen, men paa Grund af sit hovmødige Væsen var han ikke meget afholdt af Befolkningen. Nu, da han ved Krigens Udbrud var bleven udnævnt til Øverstbefalende for Øens Land-storm, var det først blevet rigtig galt, og Anholterne fandt sig kun nødtvunget i alle de krigeriske Foranstaltninger, han som saadan fandt for godt at sætte i Scene. Nu lod det jo til, at der skulde blive Alvor med i Spillet. Fjenden nærmede sig nu for første Gang Øen, og Inspektøren havde i Sinde at give ham en varm Modtagelse. Hele Anholterstyrken var efter hans Ordre samlet ved Fyrmesterboligen

og afventede der hans videre Befalinger.

Han slog Kikkerten sammen og steg langsomt ned ad den stejle Vindeltrappe. Ved Foden af Taarnet stod en Mand af Strandvagten, ved Navn Steffen. Han gjorde Tjeneste som en Slags Ordonnans.

»Ja, nu kommer de, Steffen,« sagde Inspektøren, »de er mere end halvvejs inde og lader til at komme rask frem over Isen. Der er vel nok et Par Hundrede af dem, og de har to Baade med. Tror Du, vi kan tumle dem, naar de kommer?«

Steffen, en høj firskaaren Anholter med sort Haar og Skæg, smilte lunt og svarede: »Inspektøren behøver vist ikke at træffe saa mange Forberedelser til at tage imod dem. Jeg mener nu, de har haft nok af at sidde i Klemme derude i det Vejr, vi har haft det sidste Par Dage, og de er sikkert glade ved igen at faa fast Land under Fødderne, selv om det bliver som Fanger. Desuden er det jo skibbrudne Folk, og den slags har det, her paa Øen, altid været Skik og Brug at tage vel imod, enten det saa var Ven eller Fjende.«

Inspektøren hørte med stigende Utaalmodighed paa Steffen. »Stop han blot sin Snakken; hvad forstaar han sig paa de Dele. Det er Kongens og Landets Fjender, og som Øverstbefalende skal jeg nok vide at give dem en varm Modtagelse. Er Mandskabet samlet?«

»Ja, Hr. Inspektør,« svarede Steffen og fulgte brummen-
de efter sin Foresatte, der tog Vejen over mod den nærlig-
gende Fyrmesterbolig.

Denne ligger et lille Stykke Sydvest for Fyret, og her var hele Øens Mandskab krøbet i Læ for den bidende Sydst Vind, medens de ventede paa nærmere Ordre. Det var en broget Flok, omtrent 40 Mand stærk. Nogle var ganske unge, andre mere satte af Alder, men gennemgaaende alle store og kraftige af Bygning. De fleste var mørke af Ansigtssfarve, med sort Haar og Skæg, rigtige Typer paa den fremmedagtige Race, der fra de ældste Tider har beboet

Anholt. De var iførte alle mulige Slags Klædningsstykker, tykke Halstørklæder, laadne Huer og lange Træskostøvler. Bevæbningen bestod af gamle Geværer, og om Livet havde hver Mand et Bælte med Patrontaske. De fleste af dem havde en Sejldugspose fastsnøret paa Ryggen. Den indeholdt Proviant og uden den gaar den ægte Anholter nødig ud, naar han da skal være nogen Tid fra Sit Hjem. Enkelte af dem benyttede Lejligheden og gjorde sig til gode med deres Posers Indhold, medens andre i ivrig Samtale spejdede ud over Søen, hvorfra Fjenden ventedes. Noget afsides stod Fogeden og Degnen, Peter Olsen, de var i deres Egenskab som Lieutenanter bevæbnede med Sabel og Pistoler. Paa Skulderen bar de et Slags Felttegn, flettet af røde og hvide Snore. De var begge indviklede i en højroret Disput, idet Fogeden holdt med Inspektøren i, at de skibbrudne Englændere skulde mødes med Vaabenmagt, medens Degnen var mere blidt stemt og mente, at en fredelig Modtagelse var den, der baadede alle Parter bedst.

»Kommer de i Land,« ivrede Fogeden, en lille mager Mand med et tyndt rødt Skæg og et listigt, forslagent Ansigt, »da kan de, om jeg maa raade, vente en varm Modtagelse. Men de Anholter er ikke til at stole paa. Helst løb de vist deres Vej, om jeg kender dem ret.«

»Saa sagte,« svarede Degnen, en høj, smuk Mand med et godmodigt Ansigt, »som indfødt Anholter kender jeg vel nok Mændene bedre, end I gør, bitte Foged. Kommer Engelskmanden som Fjende, da skal vi Anholtere vel gøre vor Skyldighed, allenfals det da gælder Hus og Hjem; men nu kommer de som Skibbrudne, og hvem tror I da, der vil skyde paa dem? Næppe Folkene her, om jeg skal sige min Mening.« Fogeden tilkastede Degnen et arrigt Blik: »I er nogle slemme Karle alle til Hobe. Øen skal forsvares til det yderste, lyder Ordren, og I taler om at tage godt imod dem, der er vore svorne Fjender. Her er desuden knapt nok med

Føden i denne strenge Vintertid; hvad skal vi stille op med saa mange Mennesker, om vi faar dem her ind.«

»De faar tage til takke med, hvad vi efter ringe Lejlighed kan byde dem,« svarede Degnen, »drive dem ud i Søen igen eller skyde dem alle, kan vi da ikke godt forsvare, om de overgiver sig. Vi faar vel Plads til dem, og Vinteren er jo snart forbi.«

De fortsatte Samtalen i nogen Tid, idet det morede Degnen at drille Fogeden og sige ham imod. Degnen havde imidlertid Ret, thi Stemningen blandt Anholterne var ubetinget for en fredelig Løsning. Fogeden var kun ilde lidt, hvorimod Degnen nød stor Anseelse blandt Anholterne og uden Tvivl var den, der bedst kunde faa dem til at gøre deres Pligt - hvis det for Alvor skulde gaa løs. Folkene lyttede paa Frastand til Samtalen og gjorde deres Bemærkninger indbyrdes.

»Degnen har Ret,« sagde en Anholter ved Navn Ole, »skibbrudne Folk møder man ikke med Vaaben i Haand.«

»Nej,« svarede en anden, »men hvad, vi er jo nødt til at lystre Kommando.«

»Ja, det havde været bedre at være hjemme end rende om her ude i den Kulde, det er,« svarede den første, »nå der kommer Inspektøren, nu skal det vel gaa løs.«

Inspektøren kom gaaende ovre fra Fyret fulgt af Steffen. Folkene kom paa Benene, og Fogeden og Degnen gik ham i Møde.

»Hør,« raabte han allerede paa Frastand, »lad hele Styrken rykke ud langs Nordsiden og tage Stilling oppe i Klitterne. Vi har straks Fjenden og maa være klar til at tage imod ham, naar han rækker i Land.«

Fogeden hilste paa militær Vis og begyndte straks at samle Folkene og gøre klar til Afmarch. Degnen derimod henvendte sig til Inspektøren.

»Gerne gør jeg min Pligt som dansk Mand og Kongens

tro Undersaat, men min Mening er, at vi næppe har noget at frygte af Engelskmanden denne Gang. Dertil er de vist altfor medtagne af Kulden og vil sagtens være glade ved at blive gjorte til Fanger og komme under Tag efter den Tur over Isen. At skyde paa dem, naar de lander, kan vi ikke forsvare. Husk, det er skibbrudne Folk.«

»Ej, hvad snakker han der, Per Degn,« afbrød Inspektøren ham, »se bare til, at han kommer af Sted, her er ingen Tid at spille. Her bestemmer jeg, hvad der skal gøres.«

Hele Skaren havde imidlertid sat sig i Bevægelse for at komme ned paa Stranden, og med Inspektøren og Fogeden i Spidsen fortsattes Marchen langs Klitterne. Degnen sluttede sig til de bageste i Skaren, fast bestemt paa at forhindre al unyttig Blodsudgydelse. Han kaldte paa en af de sidste i Rækken, den før omtalte Ole.

»Hør Du Ole,« sagde han, da de var blevne lidt tilbage, »hør nu efter, hvad jeg siger. Vi er jo saa temmelig enige om ikke at skyde paa Englænderne, naar de kommer i Land. Inspektøren vil imidlertid temmelig sikkert give Ordre dertil, og det maa vi se at forhindre. Naar vi nu tager Stilling i Klitterne, lader Du Dit Gevær med løst Krudt, og naar jeg giver Tegn, skyder Du det af. Englænderne vil da blive opmærksomme paa os, og al Blodsudgydelse vil i Tide blive forhindret. Tror Du, Du kan paatage Dig det, saa Inspektøren ikke mærker, at Skuddet er aftalt Spil?«

»Jeg skal nok klare det hele,« svarede Ole, »intet skal mere mig mere end at spille Inspektøren og Fogeden et lille Puds.«

»Det var ret,« sagde Degnen, »jeg vidste nok, jeg kunde stole paa Dig.«

De sluttede sig igen til de øvrige, og Fremrykningen fortsatte til det yderste Punkt af det høje Land, helt ude paa Totten, omtrent 1800 Alen fra Fyret. Her blev der gjort Holdt, og en dækket Stilling indtoges oppe i Klitterne.

Herfra kunde man bestryge hele den yderste flade Spids af Øen, hvor Fjenden først maatte lande. Fogeden gik om og fordelte Folkene, medens Inspektøren i sin Kikkert holdt øje med Fjenden. Alle fik Ordre til at lægge sig ned og dække sig bag Marehalm og Sanddyner, for at Fjenden ikke i Utide skulde opdage dem. Yderst paa højre Fløj laa Steffen og Ole, og Degnen et lille Stykke bag dem, men saaledes, at han havde fri Udsigt til Stranden, uden at behøve at rejse sig op. Steffen og Ole krøb i Læ for den bidende Vind, saa godt det lod sig gøre, og begyndte at lade deres Bøsser.

»Hu ha, den fæle Kulde det er,« brummede Steffen, »mine Fingre er saa kolde, at jeg næppe kan holde paa Bøssen.«

»Behøves heller ikke Steffen,« smaalo Ole og kiggede rundt efter Degnen, »her faar Du ingen Brug for den.«

»Det var ikke saa vel,« svarede Steffen, idet han ladede sit Gevær, »men man kan jo ikke vide, hvad Engelskmanden vil.«

»Han vil bare i Land,« sagde Ole og kikkede forsigtig over Toppen af Klitten. »Nej, se blot, der er mindst et Par hundrede af dem.«

De nærmeste fik nu travlt med at se efter Englænderne, og skønt de alle var stemte for en fredelig Modtagelse, var det dog med en vis Alvor, de ladede deres Vaaben. Man vidste jo ikke, hvad det næste Øjeblik kunde bringe.

Ude paa Isen var Englænderne imidlertid komne et godt Stykke nærmere. Der var vel omtrent et Par Hundrede af dem. Vaaben havde de tilsyneladende ingen af; men hver Mand var forsynet med en Iskæp, til brug paa den besværlige March over Isen. Mange af dem havde en Bylt paa Nakken, formodentlig nogle faa Ejendele, som der var blevet Tid til at faa med, inden de forlod Fregatten. Skaren gik meget spredt, og i Midten slæbte de to Baade med sig for dog at have noget at ty til, dersom Isen skulde svigte dem.

Noget foran Skaren gik et Par Mand, efter Klæde dragen at dømme Officerer. De prøvede sig frem over Isen, om den var sikker, vinkede derpaa til de øvrige, som saa fulgte efter, og paa den Maade havde de tilbagelagt hele Vejen fra Fregatten over den opskruede, men dog besværlige, Ismasse. Det havde været en lang og besværlig March, og alle var meget udmattede og forkomne.

Oppe i Klitterne laa Anholterne skjulte, og Fjenden havde endnu ikke opdaget dem. Inspektøren glædede sig allerede ved Tanken om at kunne give dem en alvorlig Velkomsthilsen. Men han gjorde Regning uden Degnen og Ole.

Englænderne var nu komne Stranden nær paa en 500 Alen og vilde uden Tvivl være gaaede lige i Land, hvis ikke et Skud oppe fra Klitterne pludselig havde faaet dem til at standse.

Det var Ole, der paa et Vink af Degnen affyrede sit løse Skud og derved røbede Anholternes Nærværelse for Fjenden.

»Død og Helvede,« brølede Inspektøren, »hvad skyder Din Hundetamp for? Nu er hele vort Anslag røbet. Gid alle Ulykker ramme Dig.«

»Det var saadan rent tilfældig, Hr. Inspektør,« svarede Ole. »Jeg vilde blot se, om Laaset øjet var i Orden, og saa kom jeg til at røre ved Aftrækkeren. Bums, der gik hun af.«

»Ieg skal huske Dig ved Lejlighed, Din Slyngel,« faldt Fogeden nu med, »ligger han her og fumler og skræmmer Fjenden herfra.«

»Skaden er ikke stor,« sagde Degnen og smilte lunt til Ole, »se, nu viser de et hvidt Flag derude.«

Ved disse Ord kom alle paa Benene, og Inspektøren fik travlt med at bruge sin Kikkert. Degnen havde Ret. Saa snart Englænderne hørte Skuddet, gjorde hele Flokken Holdt, og Officererne trak sig tilbage til de øvrige. Efter en kort Raadslagning saa man to af dem komme ind mod

Land, bærende et hvidt Tør klæde paa en Stok.

Inspektøren og Fogeden var nærmest ærgerlige over, at deres Plan var glippet, og der ingen Lejlighed blev til Udmærkelse for dem. Anholterne var derimod glade over, at det hele nu lod til at skulle løbe fredeligt af, og Degnen var ikke sen til at efterkomme Inspektørens Ordre om ligeledes at vise et hvidt Flag. Han rev sit Halstørklæde af og stak det i Vejret paa Spidsen af sin Sabel.

»I bliver her med Folkene,« sagde Inspektøren til Fogeden, »og holder Eder klar, medens jeg gaar ned og underhandler med Fjenden. Degnen kan følge med mig med sin hvide Klud.«

Efterfulgt af Degnen kravlede Inspektøren ned ad Klitterne og gik ud paa Stranden til de to Engelskmænd, der imidlertid var komne i Land. Det var to Officerer og begge hilste Inspektøren paa militær Vis.

Den ældste af dem, en høj smuk Mand, tog først Ordet, og Inspektøren var heldigvis saa kyndig i det engelske Sprog, at han kunde føre en samtale, om det end undertiden slog Klik for ham.

»Som I ser, har vi maattet forlade Fregatten, og vi kommer nu kun som Skibbrudne,« sagde Officeren. »I kan trøstigt kalde Eders væbnede Magt tilbage; vi nærer kun fredelige Hensigter og ønsker blot at opholde os her, til vore Skibe igen kommer her i Farvandet. I vil staa Eder vel ved at tage imod os, og vor Konge vil sikkert ikke glemme, at vi har nydt Gæstfrihed paa Eders Ø. Flere af mine Folk er syge, og alle har vi døjet meget af Kulden. Det har været en drøj Tur over Isen.«

»Det kan jeg vel forstaa,« svarede inspektøren, »og da I nu en Gang er her og som skibbrudne vil fare ilde uden vor Hjælp, faar vi vel, skønt I er Landets Fjender, tage vel imod Eder og skaffe Eder Tag over Hovedet, skønt Gud ved, vi har meget lidt at byde på.«

»Vi faar vel tage til Takke med, hvad Øen formaar,« sagde Englænderen, »og længe skal vi ikke ulejlige Eder; med første aabent Vande vil det være os en let Sag at slippe bort igen.«

»Som Øverstkommanderende her paa Øen maa jeg, før Eders Folk kommer i Land gøre Eder opmærksom paa, at I i et og alt har at rette Eder efter, hvad jeg finder for godt at bestemme til Ordrens Opretholdelse, ligesom,« føjede Inspektøren til, »ingen af Eders Folk faar Lov at bringe Vaaben i Land.«

»Jeg gaar gerne ind paa de Betingelser, I stiller,« svarede Officeren, »og skal stedse sørge for, at mine Folk ikke giver Anledning til Klage.«

»Meget vel,« sagde Inspektøren, »lad dem saa kun komme i Land. Jeg og mine Folk vil ledsage Eder til Byen, hvor der vil blive sørget for Indkvartering, saa godt som det er muligt.«

De engelske Officerer hilste og gik tilbage til deres Folk paa Isen. Inspektøren sendte Degnen op efter Anholterne, og snart var hele Styrken opstillet paa Stranden, og betragtede nysgerrigt Englænderne, der nu kom nærmere og forsøgte at gaa i Land.

Men Landstigningen gik ikke saa helt let for sig. Isen havde skruet sig sammen langs Stranden, mange Steder til en betydelig Højde, og kun med besvær fik man den ene Baad bragt i Land Den anden faldt igennem et stykke ude og knustes, inden man igen kunde faa den op, hvorved en hel Del Proviant gik tabt. De Syge var heldigvis i den første Baad, og da den ved forenede Anstrengelser var halet op paa Stranden, blev de, af en Del Anholtere under Degnens Kommando, baarne til Fyrmesterboligen for senere at blive bragte til Byen.

Englænderne var glade ved igen at faa fast Land under Fødderne og sprang omkring for at faa Varme i Kroppen.

Mange af dem var en Del forkomne ved den strenge Tur over Isen, men Udsigten til snart at faa Tag over Hovedet - lavede dem kendeligt op, og de lo og spøjte indbyrdes.

De gjorde et næsten ligesaa broget Indtryk som Anholterne, saa den ene Part ikke havde stort at lade den anden høre i den Retning. De skottede jo nok lidt til de bevæbnede Anholtere, men ved Tegn og Gebærder blev begge Parter snart fortrolige med hinanden og blandede sig sammen i al Gemytlighed. Anholterne betragtede her for første Gang de Fjender, om hvem de havde hørt saa meget, men aldrig før havde set paa saa nært Hold.

Efter en kort Raadslagning mellem Inspektøren og de engelske Officerer gav en af de sidste nogle korte Ordre, og hans Folk stillede sig op klar til Afmarch. Degnen kom nu tilbage med sine Folk efter at have af leveret de Syge i Fyrmesterboligen. Han fik Ordre til at slutte Toget, og med Inspektøren og de fremmede Officerer i Spidsen satte hele Styrken sig i Bevægelse for langs Nordstranden at naa til Byen.

Den var en lang og trættende Vej, og det kneb for Englænderne at holde ud, men et kort 'Close up boys' fik dem altid til at anstrenge sig paa ny.

Degnen med Anholterne sluttede Toget, og Passiaren gik lystigt mellem Mændene. Bagest gik Ole og Steffen med deres Bøsser paa Nakken.

»Nu har vi da faaet Fremmede nok til Øen « sagde Steffen.

»Ja,« svarede Ole, »vi kan vel døje nok med at huse dem. Af Fjender at være ser de jo ellers fredsommelige nok ud, og der lader til at være god Mandstugt imellem dem. Per Degn er lige godt den klogeste af os alle. Den Plan med Skuddet var god og fik det hele til at løbe fredsommeligt af.«

»Havde vi først skudt paa dem, som Inspektøren vilde, da havde det næppe gaaet saa glat,« mente Steffen, »men

Kors, hvor han gloede galt paa Dig, da Du havde skudt. Naa, nu er det hele jo overstaaet, og lad os være glade, vi kommer hjem med hele Lemmer.«

Efter en stiv March paa næsten halvanden Time var Skaren naaet saa langt vesterpaa ad Stranden, at den kunde dreje af fra Søen, og langs Nordstrands Klint fortsætte Marchen til Byen. Her havde man allerede bemærket Skaren, og en Del af Ungdommen var paa Benene for at møde de Fremmede. Dog holdt den sig paa ærbødig Afstand, og først da Toget var passeret, vovede den at slutte sig til de bageste af Anholterne. Saaledes forstærket holdt hele Skaren sit Indtog i Byen, hilst af nogle bjæffende Køtere. Enkelte gamle Mænd stod i Dørene og saa paa de Fremmede, medens Kvinderne derimod forsigtig holdt sig inde, skræmmede af det uvante Syn af saa mange fremmede Mænd paa den ellers saa rolige og stille Ø.

Ligesom nu, bestod Anholt By den Gang af en Samling lave, straatækte Bygninger, alle byggede i Øst og Vest, med smaa Vinduer og lave Døre. De fleste var i en mere eller mindre forfalden Tilstand og skærmede kun daarligt Beboerne mod Vejrligets Barskhed. Ved de fleste af Husene fandtes smaa Haver indhegnede med Stendiger. Overalt mindedes man om, at man var paa et Sted, hvor Strandinger og Skibbrud hyppigt forekom, idet mange Genstande, saa vel i Husene som udenfor, tydeligt viste, at de hidrørte fra en eller anden Stranding og at Beboerne havde anbragt dem, hvor de mest kunde gøre Nytte.

Den lille kullede Kirke laa midt i Byen, og dens hvide Mure var overalt synlige over de lave Straatage. Præstegaarden og Fogedens Bolig var mere anselige og bedre vedligeholdte end de øvrige Huse og havde tillige temmelig anselig Haver. Vejene var i en elendig Forfatning, og overalt laa Dynger af Affald, som enhver efter Behag havde kastet

udenfor. Overalt paa de mere aabne Pladser var Stejler Nedgravede til Tørring af Fiskeredskaber, og lange Rækker af tørrede Flyndere og Rokker viste paa mange Steder, hvad Beboernes vigtigste Næringsmiddel var. Den høje stejle Byens Bakke lige Vest for Byen var den Gang ligesom nu et yndet Udkigssted, hvorfra man flere Gange om Dagen Spejdede ud over Farvandet efter Strandinger; en Begivenhed enhver ægte Anholter endnu i vore Dage betragter som en Sending fra Himlen.

Det holdt haardt for Anholterne at faa alle de Skibbrudne anbragte. Husene var kun smaa, og ingen var belavet paa en slig Indkvartering. Officererne og en Del af Folkene fik Kvarter hos Præsten og i Fogedgaarden; Resten anbragtes rundt om i Byen, saa godt det lod sig gøre. Værst kneb det med at skaffe Føden til de mange Munde; thi Forraadene paa Øen var langt fra store. Havde Fregatten endda holdt sammen, kunde man maaske ved Lejlighed have bjærget noget derfra, men et Par Dage efter knustes den af Isen, og alt, hvad der var om Bord, gik tabt.

Englænderne opførte sig upaaklageligt og fandt sig hurtigt til rette mellem Anholterne, med hvem de snart blev helt gode Venner. Sproget lagde naturligvis mange Hindringer i Vejen, men man klarede sig saa godt, man kunde. Anholterne delte troligt deres faa Smuler med de Fremmede, og dette kom dem siden til gode; thi da Englænderne senere bemægtigede sig Øen, havde de, til Tak for den udviste Gæstfrihed, Ordre til at behandle de Indfødte vel. Englænderne morede sig med at gøre Udflugter over hele Øen, gik paa Jagt og hjalp troligt til, hvor de kunde.

Dog længtes de alle efter at slippe bort fra deres ufrivillige Fangenskab, og med Glæde hilste de det første aabne Vande, der for dem betød snarlig Befrielse. Dog varede det noget, inden der kom Fartøjer i Farvandet, og først i Midten af April ankrede en Fregat op ved Øen for at forhøre om

'Proselyte' og dens Mandskab. Alle Englænderne strømmede ned til Stranden for at hilse paa deres Landsmænd og høre nyt fra England.

Chefen for Fregatten besluttede straks, da han hørte deres Beretning, at tage hele Styrken om bord og saaledes befri Øen for den trykkende Byrde. Glade var Engelskmændene, og under støjende Jubel tog de Afsked med Befolkningen. Alle Anholterne var paa Stranden for at se paa Afrejsen. De engelske Officerer tog Afsked med Inspektøren og Præsten og bad dem takke hele Befolkningen for den Venlighed, som de og deres Mænd havde mødt under deres ophold paa Øen. Saa snart den sidste Baad var om Bord, satte Fregatten Sejl for at overføre de skibbrudne til Gøteborg, hvor en Del af den engelske Flaade for Tiden laa.

Længe stirrede Anholterne fra Klitterne efter det bortsejlende Skib, og da de langsomt vandrede hjemad til Byen, haabede mange i deres stille Sind, at de for sidste Gang havde set Fjenden paa saa nært Hold. Men Tiden viste dem noget ganske andet.

ENGLÆNDERNE EROBRER ØEN DEN 18. MAJ 1809

Ved deres Afrejse havde de engelske Officerer ikke lagt Skjul paa, at der efter al Sandsynlighed om kort Tid fra engelsk Side vilde blive gjort Forsøg paa at erobre Øen, da det ansaas for nødvendigt at holde Fyret tændt. Som et fast Støttepunkt midt i vore Farvande havde Øen ligeledes sin Betydning, idet man herfra kunde forsyne sine egne Skibe dels kunde skade Mellemrigshandelen i høj Grad. Saa snart Fregatten var ankommen til Gøteborg med 'Proselyte's Besætning, og denne havde afgivet Rapport, blev det besluttet at bemægtige sig Øen, og midt i Maj afsendtes en Eskadre for at udføre dette Hverv.

Da den Styrke, Anholterne kunde stille paa Benene, langt fra var stor nok til et ordentlig Forsvar af Øen, gjorde Inspektøren Indstilling til Regeringen og for langte saa meget Mandskab sendt over, at han i Nødstilfælde kunne afslaa den af Fjenden paatænkte Landgang. Først i Maj lykkedes det at overføre 100 Mand (1 komp.) af 1. jyske Regiment under Kommando af Lieutenant von Møller. Hele denne Styrke blev indkvarteret ved Fyret, og nogle mindre Forskansninger blev opkastede ved samme. Naar nu blot de Øverstkommanderende havde været enige, kunde man med mere Fortrøstning have set Fremtiden i Møde; men desværre var dette langt fra Tilfældet.

Fyrinspektør Justesen betragtede sig som selvskreven til at føre Overkommando; men heri vilde Lieutenant Møller ikke finde sig. Han gjorde gældende at han var den eneste virkelige Officer paa Øen og som saadan ikke lod sig kommandere af nogen civil Person. Følgerne heraf blev, at der ikke blev udkastet nogen ordentlig Forsvarsplan, og at al Samvirken mellem Soldaterne og Anholterne blev gjort umulig, idet disse sidste ikke turde andet end lystre Inspektøren.

Degnen, Peter Olsen var den eneste, der gjorde sin Pligt, idet han troligt indøvede Anholterne, saa at de kunde være brugbare i Farens Stund. Fogeden laa Syg, saa ham havde han ingen Nytte af, men grundet paa sit rolige, bestemte Væsen og den Anseelse, han nød blandt Anholterne, fik han dem dog til at møde ved de daglige Øvelser, saa at han efterhaanden fik et nogenlunde brugbart Korps ud af dem. Flere engelske Krigsskibe havde allerede vist sig i Farvandet, og den yderste Aarvaagenhed blev indskærpet de udstillede Poster.

En smuk, klar Morgen i Maj sad Inspektøren og Lieutenant Møller just ved deres Frokost, da der fra Fyret blev meldt, at flere Sejlere var i Sigte, kommende Nord fra. De to Herrer kom hurtigt paa Benene og ile de over til Fyret for nærmere at tage Skibene i Øjesyn. De steg hurtigt op i Taarnet og havde snart deres Kikkerter rettede mod Sejlerne, der tydeligt kunde ses kommende Nord fra.

Mange af Soldaterne var imidlertid stimlede sammen ved Foden af Taarnet for ligeledes at betragte Sejlerne.

»Nu mangler det bare, at det er Fjenden, der kommer derude,« sagde en af Soldaterne, »saa faar vi nok at tænke paa.« »Ja,« svarede en anden, »kommer han for at gøre Landgang, da er vi vist snart færdige. Pokker staa i det hele, man kunde gerne ladet os blive i Jylland.«

»Der var da flere Folk til at Tage imod ham,« mente en Tredje, »her formaar vi ikke noget, og Lieutenanten og Inspektøren kan ikke en Gang enes om, hvorledes de vil forhindre Fjenden i at lande. Forleden skændtes de en hel Time om, hvem der var Øverstkommanderende; jeg hørte det, da jeg stod paa Post. Vores Lieutenant blev gal tilsidst og sagde han tog ikke imod nogen Ordre fra ham. Inspektøren truede med at klage til København. Ja, det er en net Redelighed.«

»Pokker med Inspektøren,« sagde en af de omstaaende,

»ham har vi ikke noget at gøre med, Lieutenanten er vores Foresatte.«

»Inspektøren er der vist ingen, der kan lide,« sagde en af Karlene, »men nu blæses der nok til Appel,« og hele Skaren forlod Stedet ved Lyden af et skingrende Hornsignal, der kaldte dem til den daglige Mønstring.

Oppe i Fyrtaarnet var Inspektøren og Lieutenant v. Møller imidlertid beskæftigede med at iagttage Skibene.

»Der er ingen Tvivl om, at det er fjendtlige Skibe,« sagde Inspektøren, »der er ikke mindre end seks af dem, deriblandt et Linieskib, men om de agter at gæste os, er jo ikke nemt at vide.«

»Nej,« svarede Lieutenanten, »men det faar vi maaske hurtigere at vide, end vi skötter om.«

»Ja, Gud skal vide, vi ikke kan gøre stort, om Fjen-. den forsøger at lande. Men det er vel bedst, jeg sender Bud til Byen, at Anholterne kan holde sig rede; I kan jo saa imedens samle Eders Folk, Hr. Lieutenant, og være klar til at rykke ud, om det gøres nødvendigt.«

De steg begge ned fra Taarnet efter at have givet Udkigsmanden Ordre til nøje at holde Øje med de fjendtlige Skibes Bevægelser. Inspektøren sendte et Bud til Byen, medens Soldaterne af Lieutenanten fik Ordre til at efterse deres Vaaben og være rede til hurtig Udrykning. De to Mænd begav sig derpaa over i Fyrmesterboligen for nærmere at drøfte Stillingen og hvad der burde gøres for at hindre en mulig Landgang.

De fjendtlige Skibe nærmede sig hurtigt for den friske østlige Brise, og da de, efter at være komne klar af Revet, forandrede Kursen og styrede Vest paa ind efter Pakhusbugten, stod det snart klart for alle, at de agtede at gæste Øen.

I Byen havde man for længst gennem de udstillede Vagtposter faaet Melding om de fjendtlige Skibe, og da Budet fra Fyret kom, var hele Byen allerede paa Benene. Degnen,

Peter Olsen, havde ladet Trommen røre og var som første Mand mødt paa den aabne Plads foran Præstegaarden. Fogeden laa syg, saa at Degnen nu maatte handle paa egen Haand. Han havde Pistoler i Bæltet og Sabel ved Siden og gik utaalmodigt op og ned paa Pladsen. Anholterne indfandt sig efter hans Mening ikke hurtigt nok, og enhver af dem fik en lille Overhaling, eftersom de kom til Stede og traadte ind paa deres Plads i Rækkerne. Mange af dem var vist helst blevne hjemme, thi denne Gang tegnede det jo til at blive Alvor, og Størsteparten af dem havde da ogsaa taget en rørende Afsked med Hus og Hjem, inden de indfandt sig paa Alarmpladsen. Hele Byens Ungdom havde ligeledes indfundet sig; men forholdt sig tavs og rolig, som om den fattede Situationens Alvor. De fleste af Kvinderne holdt sig derimod hjemme, kun nogle enkelte havde givet Møde for at tage en sidste Afsked med deres Mænd og se dem drage afsted mod Fjenden.

Langt om længe var Styrken samlet, og saa snart man havde Vished for, at de fjendtlige Skibe styrede efter Pakhusbugten, stillede Mændene sig op og Degnen traadte med dragen Sabel hen foran Fronten og sagde:

»Fjendens Ankomst er meldt, og efter alt at dømme vil han forsøge paa at lande. Som gæve danske Mænd og Kongens tro Undersaatte rykker vi nu ud for at møde Fjenden og forhindre ham fra at gaa i Land paa vor Ø. Selv er vi jo ikke mange, men Soldaterne ved Fyret kommer os til Hjælp, saa at vi med Lethed kan drive Fjenden bort, naar blot hver Mand gør sin Pligt.« I tavshed hørte Mændene paa Degnens Tale og kun faa gav deres Bifald tilkende; dette anfægtede imidlertid ikke Degnen. Fast besluttet paa at gøre sin Pligt vilde han netop give Ordre til Afmarch, da en af Mændene pludselig udbrød:

»Der kommer Præsten, maaske han vil sige et par Ord, inden vi drager afsted.«

Ud fra Præstegaarden kom Øens Præst, Joachim Vilhelm Bech (født 1770), for at tage Afsked med Mændene. Alle hilste ærbødigt paa ham, da han traadte hen til Skaren.

»Ej, Peter Olsen,« sagde han, »drager I nu imod Fjenden med hele Styrken?«

»Ja, Hr. Pastor,« svarede Degnen, »denne Gang lader det til, at det skal Være Alvor.«

»Lad os haabe, I tager fejl! Men,« sagde Præsten henvendt til Mændene, »kommer det virkelig til Kamp, da gør Eder Pligt alle som en. Enhver har Ret at værge, hvad hans er, saa giv kun Fjenden Svar paa Tiltale. Og nu Gud være med Eder alle og give Eder Sejr, at vi maa blive Forskaanede for Fjenden her paa vor lille, fredelige Ø.«

Han hilste med Haanden, Degnen gav Tegn til Afmarch, og under Trommens Lyd satte Skaren sig i Bevægelse. Ungdommen fulgte et Stykke med paa Vejen, indtil en skarp Ordre fra Degnen jog dem alle tilbage. Tavse og nedslaaede sad nu Kvinderne tilbage i Byen. Imod Sædvane kunde de intet foretage sig, men samlede sig for at drøfte den forestaaende Kamp, hvor maaske deres Nærmeste skulde lade Livet, medens de forsøgte at værne Hus og Hjem.

Vore to gamle Bekendte, Ole og Steffen, var med bagest i Skaren, og som denne passerede det sidste Hus i den sydlige Udkant af Byen, fik Ole Øje paa en gammel Kanon, som laa udenfor Huset, med Mundingen oppe paa Havediget. Den var en Gang bleven indbjærget fra en Stranding og havde ligget der i flere Aar.

»Død og Pine, Steffen,« raabte Ole, »bare vi havde den gamle Brumbasse nede ved Stranden, saa kunde den maaske gøre Gavn. Vi har jo Kugler til den og Krudt er der nok af.«

»Du har Ret,« sagde Steffen, »løb hen og kald paa Degnen.«

Ole skyndte sig at naa Spidsen af Kolonnen og gjorde Degnen opmærksom paa Kanonen. Der blev straks kom-

manderet Holdt.

»Ja vist kan vi bruge den,« sagde Degnen, medens Mændene flokkedes om den gamle Brumbasse, som pludselig havde faaet Værdi for dem, »men hvorledes faar vi den bragt derned?«

»Jeg henter Hest og Vogn,« svarede Ole, »og naar jeg saa faar en halv Snes Mand til Hjælp, lægger vi den i en Fart og faar den kørt til Stranden. Der er Tømmer nok dernede, som vi kan surre den fast paa i Stedet for Lavet. Kan hælde sig, vi faar Brug for den.«

»Ja, men skynd Dig saa,« sagde Degnen og gav nogle af Mændene Ordre til at blive og være Ole behjælpelig. Resten af Styrken fortsatte Marchen ned gennem Gyden, som Vejen ved Foden af Sønderbjerg kaldes, og naaede kort efter Stranden. Vinden var løjet en Del af og de engelske Skibe som Følge deraf endnu et godt Stykke borte. Degnen tænkte rigtig nok, at Fjenden vilde lande i Pakhusbugten, da det dybe Vand tillod Skibene at nærme sig Landet paa nært Hold; Marchen fortsattes i Tavshed langs Stranden, indtil man naaede et Sted, hvor Klitterne tillod at tage en gunstig Opstilling. Der blev gjort Holdt, og Degnen fordelte sine Folk med Ordre til at holde sig saa skjult som muligt.

Kort efter kom Ole og Mændene kørende med Kanoen. Den blev kørt op i Klitterne og væltet af. Et passende Stykke Tømmer blev snart fundet, hvorpaa den kunde surres fast, og da alt var i Orden, blev den ladet med en af de medbragte Kugler. Vognen blev sendt tilbage til Byen for at være af Vejen, og alt blev gjort klart til at tage mod Fjenden.

Dækket bag Klitterne ladede Folkene deres Geværer, medens Degnen gik om og opmuntrede til tapper Modstand. Selv var han lidt urolig over, at Soldaterne endnu ikke var komne til Stede, og sendte en Mand af Sted for at Fremskynde deres March, idet han troede, at Lieutenant Møller forlængst var rykket ud fra Fyret. Degnen havde

valgt en god Stilling, og naar alle laa ned, var det ikke muligt at opdage den lille Styrke ude fra Søen. Alle spejdede i spændt Forventning efter Skibene, der langsomt kom nærmere. Ikke en Lyd hørtes fra Mændene, og kun de hæse Skrig af nogle Maager, man havde skræmmet fra Reden, afbrød Stilheden.

Den engelske Eskadre bestod af seks Skibe, nemlig Linieskibet 'Standard', Fregatten 'Owen Glendower', tre Korvetter og en Brig. Linieskibets Chef, Kaptejn Hollis førte Overkommandoen, medens Fregattens Chef, Kaptejn Selby, skulde lede Landgangskorpset. Eskadren havde nemlig Ordre til at bemægtige sig Øen og medbragte 350 Marinesoldater, der skulde anvendes som dens Garnison. Desuden medførtes Skyts, Ammunition og Forraad til Brug for Garnisonen.

Af 'Proselyte's Besætning havde man faaet nøjagtig Underretning om Øens Forsvarsstyrke og ventede ikke nogen videre Modstand. Fregattens Mandskab skulde udføre Landgangen, medens de øvrige Skibe dækkede samme med deres Kanoner, hvis det gjordes nødvendigt. Alle var paa deres Plads om Bord i Skibene, der i sluttet Række langsomt nærmede sig. Briggen gik foran og loddede, medens de større Skibe fulgte efter.

Inde i Klitterne laa Anholterne og betragtede Skibene, som de gled frem et for et. De var nu ganske nær, og da Linieskibet var ud for Anholterne, gav Degnen Ordre til at rette Kanonen mod det.

»Giv dem en lille Hilsen, Ole,« sagde han, »og lad dem se, at vi er klar til at tage imod dem. Venter vi længer, faar vi ikke Lejlighed til at skyde. De løber jo forbi os.«

Ole, der havde overtaget Bestillingen som Kanonkommandør, fik efter en Del Besvær den gamle Kanon til at bære paa Linieskibet. De øvrige Mænd var sprungne op, dels for at hjælpe ham, dels for at se Virkningen af Skuddet.

»Død og Pine, vi har ingen Lunte,« raabte en af Mændene, »vi kan ikke fyre den af.«

»Der var værre,« sagde Degnen, »hvad gør vi nu.«

»Jeg vil skyde min bøsse af i Fænghullet,« svarede en af Mændene, »faa bare godt Sigte, lille Ole.«

Ole sigtede paany, medens den anden stod klar med sin Bøsse.

»Nu,« Brølede Ole og sprang til Side. Den anden skød, og med et vældigt Drøn gik Kanonen af. Susende foer Kuglen ud mod Linieskibet, og Ole havde sigtet godt. Den ramte et stykke agtenfor Stormasten og dræbte og saarede efter Sigende tre eller fire af Besætningen. Men med Skydningen var det forbi. Kanonen havde ved skuddets Afgang slaaet en Kolbøtte ned ad Klitten, og igen at faa den op i en Fart lod sig ikke gøre.

»Det var ellers Skade,« sagde Degnen. »Begyndelsen var jo god, men pas nu paa Folk, for nu vanker der vist til os.«

Skuddet havde bragt. Liv om Bord i Skibene. Sejlene blev Bjergede, og paa Signal fra Linieskibet ankrede Eskadren op saa nær Kysten som muligt.

Kort efter bragede en Bredside løs fra flere af Skibene og susende slog Kuglerne ned i Klitterne, langt bag ved Anholterne.

»Dæk jer Folkens,« raabte Degnen, »der vanker mere af den Slags.«

Han var imidlertid den eneste, der syntes at være i Besiddelse af lidt Courage. De øvrige Anholtere, paa et Par Stykker nær, saa nærmest lidt betænkelige ud ved denne Kanonade og ønskede vist, at de var langt borte. Trommeslageren Christen Henriksen var allerede ved den første Salve gaaet helt fra Sans og Samling. Han smed Trommen og stak i Rend ind mellem Klitterne, alt hvad han kunde.

»Der løber han den fejge Karl,« skreg Degnen, »er der ere, der prøver paa det samme, skyder jeg dem ned. Vi er faa

nok endda. Dæk jer bare, saa skader al deres Skyden ikke. Om lidt har vi Soldaterne, saa skal vi nok muntre Engelskmanden, hvis han prøver paa at lande.«

Men Styrken fra Fyret kom stadigt ikke, og Anholterne delte langtfra Degnens Tro paa et heldigt Udfald af Kampen. De skottede ængsteligt til hverandre og dukkede med Hovederne, hver Gang en ny Bredside dundrede løs. Skydningen blev ogsaa sikrere, og Sandet røg Anholterne om Ørene, naar Kuglerne slog ned i Klitterne.

»Det var groft, som de Kugler hviner,« brummede Steffen til sin Sidemand, »bare vi var blevne herfra.«

»Det mener jeg ogsaa,« svarede Ole, »kommer de først i Land, saa slaar de os vist alle ihjel og brænder Byen af.«

»Blot vi havde Soldaterne her; alene klarer vi os aldrig,« sagde Steffen og kiggede forsigtigt over Toppen af Klitten. »Herre Jøsses, nu kommer de,« raabte han og spændte Hænen paa sit Gevær.

Under Kanonaden havde Skibene gjort deres Baade klare paa den fra Land vendende Side; de kom nu til Syne og Roede i spredt Orden mod Land. De var fulde af Marinere og Søfolk. Et Par af de største Baade havde hver en lille Kanon i Stævnen, og under Fremroningen affyrede de et Par Skud mod Stranden. Skibene skød ikke mere for ikke at træffe deres egne Baade, som med den raske Fart allerede var nær Kysten.

»Nu er det Tid,« raabte Degnen og svang sin Sabel.

»Alle Mand op paa Klitten og brug Bøssen.«

Men Anholterne var ikke slet saa ivrige som Degnen; med Forsigtighed stak enkelte af dem Hovedet frem og skød over Klitten, men uden Virkning.

»Hvad er det,« brølede Degnen, »vil I herop. Fjenden er straks i Land. Op og skyd paa ham.«

Han fór om mellem Mændene og søgte forgæves at opmuntre dem. Enkelte fik et Rap af den flade Klinge, men

det hjalp ikke, og kun faa af Mændene havde Mod nok til at skyde paa Baadene.

»Nej, bitte Degn,« sagde en af Mændene, »vi vil ikke slaas. Hvad skal der blive af os, om vi gør Modstand. Vi er altfor faa. Lad Soldaterne gøre deres Pligt; vi andre er kun fredelige Fiskere og forstaar ikke at slaas.«

»I skal slaas,« raabte Degnen rasende, »skyd paa Baadene, at vi kan standse dem. Vis jer dog som Mænd.«

Men hans Opfordring nyttede ikke. Diciplinens manglede. han truede og bad, men det var ham ikke muligt at faa dem til at gøre deres Pligt. Flere havde allerede kastet deres Vaaben, og da de forreste Baade nu stødte mod Stranden, og Englænderne under Hurraraab strømmede i Land med deres Officerer i Spidsen, tabte Resten af Flokken Modet og kastede Geværerne fra sig.

Degnen derimod svang sin Sabel mod de fremstormende Fjender og vilde sikkert have gaaet løs paa dem ganske alene, om ikke et Par Stykker af hans Folk havde grebet fat paa ham og holdt ham tilbage.

»Slip mig, I Krystere,« raabte han, rød af Raseri; men de vedblev at holde ham fast, qg et øjeblik efter var de alle omringede af Englænderne, og al videre Modstand var unyttig.

En høj, smuk Officer traadte hen til Degnen og hilste.

»Er disse Folk Øens egne Beboere,« spurgte han, »og er I den, der fører dem?«

»Ja,« svarede Degnen, endnu dirrende af Harme over sine Folks Fejghed, »havde de blot gjort deres Skyldighed, var I næppe komne saa let i Land.«

»Meget muligt,« svarede Officeren smilende, »men nu er vi her en Gang og agter ogsaa at blive her. En af deling af mine Folk skal nu ledsage Eder til Byen, og naar I der ellers forholder Eder rolige, skal der, da I kun har ydet saa ringe Modstand, ikke blive tilføjet hverken Eder eller Eders Ejendom nogen Overlast. Eders Vaaben har mine Folk allerede samlet.«

»Ja, det ser jeg,« svarede Degnen, »og vi faar vel finde os i det uundgaaelige.«

»Ret saa, det er bedst saaledes for begge Parter,« vedblev Officeren, »men hvor er den regulære Styrke, som I har her paa Øen, og hvorfor var den ikke til Stede og hjalp Eder?«

»Pokker ved det,« svarede Degnen arrigt, »men vil I vide, hvor den er, da kan I maaske finde den ved Fyret. Der sidder de sagtens bag deres Forskansninger og venter paa Eder. De lumpne Karle, saadan at lade os i Stikken. Havde de været her, havde mine Folk vel gjort deres Skyldighed.«

Officeren lo og vendte sig til sine Folk, der nu alle var komne i Land og i et Antal af flere Hundrede omringede de afvæbnede Anholtere.

»Her, Lieutenant Perry, tag 50 Mand med Dem og før disse Folk til Byen. De besætter samme og afventer der nærmere Ordre. Sørg for, at der ikke sker Befolkningen nogen Overlast, saalænge den forholder sig rolig.«

Lieutenanten hilste, gav sine Folk nogle Ordre, og kort efter var de paa March til Byen med Anholterne mellem sig. Degnen gik ved Siden af den fremmede Officer og maatte vise ham Vejen. Sabelen havde man taget fra ham, og det var med bitre Følelser, at han som fange marcherede ind i Byen. Anholterne derimod var glade over, at det hele var løbet af uden Blodsudgydelser, omend enkelte af dem med bange Anelser tænkte paa, hvad Fremtiden nu vilde bringe.

Gladest af alle var Kvinderne, da de, trods den voldsomme Skyden de havde hørt, saa at Mændene var uskadte, selv om Tilstedeværelsen af de Fremmede lod dem forstaa, at Øen nu havde faaet nye Herrer.

De opankrede Skibe havde imidlertid sendt flere Folk i Land, og saa snart hele Styrken var ordnet, satte den sig i bevægelse for at angribe Fyret. Hovedstyrken rykkede frem langs Stranden, der afgav den bekvemmeste Vej, og kun en mindre Afdeling sendtes ind paa Øen for at sikre Hoved-

styrken mod at blive omgaaet. Ude ved Fyret havde man set de engelske Skibe holde ind i Pakhusbugten, og skønt det nu var klart for alle, at Fjenden vilde forsøge en Landgang, kunde Inspektøren og Lieutenanten ikke blive enige om, hvad der burde gøres, og den kostbare Tid gik tabt. Styrken stod opmarcheret udenfor Fyrmesterboligen, medens de to Mænd indenfor kævledes om, hvor og hvorledes man skulde møde Fjenden.

»Ja, nu kan det være nok,« sagde Lieutenant Møller, »vi spilder kun Tiden med snak. Vi burde have været ved Landgangsstedet for længe siden. Anholterne under Degnen er sikkert der, og vi kan ikke være bekendt at lade dem i Stikken.

»Gør, som I vil, Hr. Lieutenant, svarede Inspektøren ar-
rigt, »naar I dog ikke vil respektere mig som Eders Overord-
nede, saa faar I selv tage Ansvaret; men jeg skal ikke glemme
at rapportere Eders Opførsel til Regeringen.«

Fra det Kongelige Danske Cancellie er os under ifte den-
nes, som Dags Dato er os tilhændelkommet, tilføret saaledes:

• Hans Majestæt har allernaadigst tilkiendegivet Cancelliet, at, i Folge en til
Allerhøjhedsamme indkommen Rapport fra General-Major v. Telleqvist, er Den
Anholt af de Engelske den 17 Mai opfordret, og næste Dag, efter en Fagtning
mellem Dens Besætning og de Engelske, indtaget og besat af Engellærnerne.

Da det nu er Hans Majestæts allernaadigste Villie, at saavel Aller-
højtsammes Krigsfartøier, som og alle danske Kapere og Handelskibe, der
enten opholde sig i danske Havne eller passere de danske Kyster, uopholdeligen
skulle underrettes om, at Anholt, som meldt, af de Engelske er besat, paa det
at enhver derefter kan tage Forholdsregler, og vogte sig for at anløbe bemeldte
Ø; saa skulle man tiensktigt anmode Kiøbenhavn's Regisstrat at ville, for saa-
vidt den dem anbetroede Embedsstedes angaaer, i Overensstemmelse hermed for-
anskaffe det fornødne.

Hvilket til alle Vedkommendes Efterretning herved bekiendtgjøres.

Kiøbenhavn's Raadstue den 3 Junii 1809.

**Over-Præsident, Borgemeister
og Raad.**

Løst hos E. H. Møller, Hof- og Kammerfoged.

*Rådstueplakat med meddelelse om
englændernes besættelse af Anholt,
18. maj 1809.*

Lieutenanten vilde give et heftigt Svar, men i det samme drøede Englænderne første Lag løs. Trods Afstanden hørtes det tydeligt, og alle Vinduerne i Værelset klirrede.

»Ved Gud, det er Skibene, der skyder,« raabte han og for op, »saa er det paa Tide, vi kommer afsted.«

Han greb sin Sabel og forlod Stuen, medens Inspektøren med bange Anelser lyttede til den fjerne Kano nade.

Udenfor hvade Skydningen ladet Soldaterne forstaa, at nu blev det snart Alvor, og med spændt Forventning saa de deres Foresatte træde ud fra Fyrmesterboligen. Han gav straks Ordre. En Underofficer med 20 Mand blev ladet tilbage; og med Resten begav Lieutenanten sig i Hurtigmarch ind mellem Klitterne lige Vesten for Fyret. En mindre Afdeling blev sendt ud for at observere i venstre Flanke, med Ordre til igen at foene sig med Hovedstyrken, saafremt Fjenden alt var landet.

Et stykke Vej Vesten for Fyret ligger nogle temmelig høje Klitter, Sælhøjene kaldet. En af de udsendte Folk fik fra Toppen af dem Øje paa den engelske Styrke og skyndte sig tilbage for at afgive Melding. Lieutenant Møller selv ilede frem for nærmere at undersøge Forholdene. Han saa fra Toppen af Højen, at det kun var en mindre Styrke, der var i Sigte, og smigrede sig allerede med nemt at kunne magte den. Men han havde gjort Regning uden Hovedstyrken, der som før sagt rykkede frem langs den sydlige Strand og derfor endnu ikke var bleven opdaget af de Danske.

Englændeme havde imidlertid opdaget den Danske Styrke; og der blev sendt Bud til Hovedstyrken om at omgaa Sælhøjene og afskære Tilbagetoget til Fyret. Lieutenant Møller, der imidlertid havde samlet sine Folk og indtaget en saa gunstig Stilling, som Forholdene tillod, blev derfor meget forbavset, da han saa Fjenden myldre frem fra flere Sider og i langt større Antal, end han havde gjort Regning

paa. Han forsøgte at trække sig tilbage, men fandt Vejene spærret. Dog tabte han ikke Modet, og en livlig Skydning fandt Sted fra begge Sider. Udfaldet var imidlertid paa Forhaand givet, og efter at have mistet nogle faa Folk maatte Møller overgive sig med hele sin Styrke, og Øen var saaledes i Fjendens Vold.

Englænderne, der ligeledes kun havde nogle faa Saarede, fortsatte straks Fremrykningen mod Fyret og kun en mindre Afdeling blev tilbage for at bevogte de afvæbnede Fanger.

Ude ved Fyret havde man hørt Skydningen og Underofficeren havde straks besat de derværende Forskansninger med de faa Folk, han havde til sin Raadighed. Da han nu saa den store Overmagt rykke frem, indsaa han straks, at al Modstand var unyttig, og overgav sig uden at løsne et Skud.

Englænderne besatte straks Fyret og hejste det engelske Flag ved Fyrmasterboligen. De danske Fanger sendtes til Byen, hvor de blev indespærrede i Kirken for senere at sendes til Gøteborg. Fyrinspektøren slap dog for at blive behandlet som almindelig Krigsfange, men maatte bide idet sure Æble, idet han maatte være Fjenden behjælpelig med igen at tænde Fyret, saa at det allerede deri første Nat efter Øens Erobring kastede sine Straaler ud over Søen og viste de forbisejlende Skibe, at Øen havde faaet nye Herrer.

Det lykkedes senere Fyrinspektøren at undslippe i en aaben Baad og efter en farefuld Tur at naa Jylland.

ENGLÆNDERNE PAA ANHOLT

Var Anholt saaledes i en Haandevending og næsten uden Blodsudgydelser falden i Hænderne paa Englænderne, saa viste det sig snart, at de ikke var til Sinds at opgive den slet saa hurtigt igen.

Kaptejn Maurice af Marinen blev udnævnt til Øens Guvernør, og der blev straks taget fat paa at befæste Fyret. Englænderne ønskede nemlig, foruden at holde Fyret tændt, at have et fast Støttepunkt i de danske Farvande, hvorfra de kunde forulempe Mellemrigshandelen og hvor de kunde oprette Depoter, saa at Skibene kunde blive forsynede med de mest nødvendige Genstande uden at behøve at sejle hjem. Kanonbaaden 'Grinder' blev stationeret ved Øen, og af de fra Skibene ilandbragte Materialer byggedes der flere Forraadshuse.

Fyrtaarnet blev omgivet af en muret, skudsikker Kase-mat til Opholdssted for Besætningen, og udenom det hele byggedes der en sekskantet Forskansning med Volde, Grave og Palisader. Det hele Anlæg blev kaldet 'Fort Yorke'. Garnisonen bestod af 350 Marinere under Kaptejn Torrens' Kommando; desuden afgaves fra Skibene 30 Marineartillerister til Betjening af Skytset.

Paa Sydsiden af Øen anlagdes, foruden flere mindre Værker, et større Batteri, der blev døbt 'Massarene Batteriet'; de var bestemte til at forhindre en Landgang fra den Side. I Værkerne opstilledes over 40 Kanoner, og alt blev gjort for at hævde Besiddelsen af Øen i Tilfælde af Generobringsforsøg fra dansk Side. En fast Besætning blev lagt i Byen og Vagtposter oprettedes paa forskellige Steder af Øen.

Der arbejdedes med feberagtig Hast for at faa alt i Orden, thi man ventede ikke at faa Lov at blive i uforstyrret Besiddelse af Øen.

En smuk klar Morgen kort efter Øens Erobring gik Guvernør Maurice med et Par Officerer rundt og saa paa Folkene, der var i Færd med at anlægge Fortet. Overalt herskede der Travlhed, thi det gjaldt om at faa Fortet færdigt i en Hast, hvorfor Skibene havde maattet afgive en større Arbejdsstyrke, ligesom ogsaa alle Anholterne var satte i Gang med at køre Sten fra Byen. For at skaffe Materialer nok brød man alle Stendigerne i Byen ned, og med Sorg saa Anholterne det ene Dige forsvinde efter det andet. Kun en Mand, Peter Andersen, fik paa sin indstændige Bøn Lov at beholde sit Stendige.

Guvernøren, en høj, mager Mand med rødligt Skæg, standsede ved Anholterne, der netop var i Færd med Aflæsningen af et Læs Sten.

»Det var Ret, lad det gaa lidt villigt,« sagde han, »vi har Hastværk med at faa det hele færdigt. Der er vel ellers Sten nok i Byen?«

»Jo, Hr. Guvernør,« svarede en af Anholterne og hilste, »men vi havde jo helst beholdt vore Stendiger,« føjede han tøvende til.

»Det kan ikke hjælpe; vi har Brug for alt, hvad vi kan faa fat paa, saa I faar finde Eder i, at vi tager Stenene, hvor vi kan faa dem.«

Han hilste og gik videre paa sin Inspektionstur efterfulgt af de to Officerer, for hvem han ivrigt forklarede, hvorledes Værket skulde anlægges. Efter at have beset det hele og givet de nødvendige Anvisninger vilde han netop vende tilbage til Fyrmesterboligen, hvor han havde sit Kvarter, da det blev ham meldt, at Øens Præst, Pastor Beck, ønskede at tale med ham.

De danske Krigsfanger var nemlig, som før omtalt, blevene indespærrede i Kirken, der var den eneste solide Bygning paa Øen, stor nok til at rumme dem alle. Pastor Beck havde rigtignok nedlagt en kraftig Protest mod en saadan Van-

helligelse af Guds Hus, men Englænderne tog sig den Sag meget let. Den Officer, der kommanderede i Byen, afviste ham med, at han kun handlede efter højere Ordre.

Pastor Beck begav sig derfor ved første Lejlighed til yret for selv at tale med Guvernøren og om muligt forhindre, at Kirken blev brugt paa anden Maade, end dens Bestemmelse var.

Guvernør Maurice tog imod Pastoren i Fyrmesterboligen og hørte roligt paa, hvad denne havde at forebringe.

»Det gør mig meget ondt, Hr. Pastor,« sagde Guvernøren, da Præsten havde fremført sin Klage-, »men i Krigstid kan man ikke være saa nøjeregnende, saa I faar finde Eder i det uundgaelige. Et Sted maa vi jo have at anbringe vore Fanger, og da Kirken er det eneste passende Sted, der findes paa Øen, saa er det jo ganske naturligt, at vi bruger den. Krigen fører nu en Gang den Slags Ting med sig. Forresten,« føjede han til, »bliver Fangerne en af de første Dage sendte til Gøteborg, men vi faar jo nok Brug for Kirken igen; om ikke andet saa til Oplagsplads for vore Forraad.«

»Ja men, Hr. Guvernør, husk dog paa, det er Guds Hus, og at I ikke alene vanhelliger det ved at bruge det paa slig Vis, men ogsaa fqrhindrer mine Sognebørn i at høre hans hellige Ord. Jeg vilde være en daarlig Embedsmand og en slet Kirkens Tjener om jeg ikke protesterede derimod.«

»Det bliver nu en Gang ikke anderledes, Hr. Pastor,« svarede Guvernøren og rejste sig, »jeg kan ikke opfylde Eders Bøn. Kirken har vi Brug for, og I maa se at holde Gudstjeneste paa et andet Sted.«

»Det gør jeg ikke,« sagde Præsten, »naar I ikke vil respektere Guds Hus og min Værdighed som hans Tjener, da ser jeg ingen anden Udvej end at nedlægge mit embede og forlade Øen.«

»Nødig saa jeg, I gjorde dette, Hr. Pastor, men derom maa I nu selv. Kirken har vi Brug for, saa der ved er intet at gøre.

Rejser I herfra, da maa vi jo klare os uden Eder, men betænk Eder nu vel, inden I lader Eders Sognebørn i Stikken.«

»Under de forhaandenværende Forhold bliver jeg her ikke,« svarede Præsten og rejste sig for at gaa, »inden otte Dage er jeg i København og skal nok sørge for, at der bliver tilstillet den engelske Regering en Klage over Eders Fremfærd her.«

»Gør, som I lyster, Hr. Pastor, jeg skal ikke lægge Hindringer i Vejen for Eders Afrejse og skal vel vide at forsvare, hvad jeg foretager mig her paa Øen.«

Guvernøren fulgte Pastor Beck til Døren, og i høj grad fortørnet forlod den gode Præstemand Fyret og vendte tilbage til Byen fast bestemt paa ikke at blive en Dag længere paa Øen end højst nødvendigt.

Han var meget afholdt paa Øen, og det vakte derfor stor Sorg blandt Beboerne, da de erfarede, at han vilde forlade dem. Men alle deres Bønner hjalp intet, Pastor Beck holdt fast ved sin Beslutning, og nogle Dage efter var alt klart til hans Afrejse. En Baad laa rede ved Stranden, og efter at have taget Afsked med Øboerne, der alle havde indfundet sig for at sige Farvel, steg han om Bord, og for fulde Sejl gik det ad Sundet til.

Ankomsten til København klagede han straks til sine Foresatte over den Medfart, hans Sognekirke havde lidt. Biskop Munter skrev efter Kongens Ordre til Ærkebiskoppen af Canterbury og klagede over de Engelskes Fremfærd paa Anholt, men ligemeget hjalp det. Forøvrigt døde Pastor Beck et Par Aar efter (1812), ellers var han dog muligvis vendt tilbage til Anholt.

Englænderne vedblev at bruge Kirken, dels til Fængsel, dels til Forraadshus, og lige til 1815 var Øen uden Præst. Da saa endelig Krigen var forbi og Præsten Niels Jensen kom til Øen, var Børnene saa store, at de selv kunde gaa til Daaben. Vor gamle Bekendt, Degnen Peter Olsen, tabte dog ikke

Besindigheden, fordi hans Foresatte rømmede Pladsen, men indlagde sig stor Fortjeneste ved at faa en Slags Gudstjeneste i Gang i Præstegaarden. Hermed ved blev han, saalænge Fjenden havde Øen inde, og efter hvad der fortælles, kunde han prædike bedre end nogen Præst.

De engelske Skibe, der havde været til Stede ved Øens erobring, var forlængst afsejlede; men der var næsten altid et eller flere Fartøjer ved Øen, dels for at reparere eller forsyne sig med et eller andet fra Depotet, dels undertiden for at aflevere de Fanger de havde taget under forskellige Fægtninger med vore Kapere og Kanonbaad. Batteriet og Fortet ved Fyret var blevne færdige og forsynede med det behørig Skyts. Anholterne var, delte i Hold, blevne tvungne til at arbejde paa Befæstningerne eller paa anden Maade gaa Fjenden til Haande. Da de saaledes ikke kunde passe deres egen Bedrift, overtog Englænderne at sørge for Forplejningen. Der blev kogt og bakket op i Fogdens Hus, og enhver kunde der hente,

hvad han behøvede til sig og sin Families Underhold.

Anholterne fik, ligesom de engelske Matroser, daglig en Portion Rom udleveret til Grog. Rommen solgte de gerne til Søfolkene, som drak sig fulde og lavede Spektakler. Men man maa lade Englænderne, at de gennemgaaende holdt god Justits, og ved slige Lejligheder kom Vagten i Byen straks til Stede og gjorde kort Proces med Urostifterne, der nede ved Gavlen af Kirsten Møllers Hus fik Tamp efter Noder.

Der fortælles om nogle af dem, der var særlig haarde Halse, at de plejede at brøle: »God dam the governor«, naar de fik Stryg, men at man saa ganske roligt fortsatte Aftampningen, til de raabte: »God bless the governor«.

Nogle havde en Gang i Fuldskab stjaalet en Del Tøj og Linned. Anholterne klagede til Guvernøren, og da de skyl-

dige var fundne, blev de udpyntede med de stjaalne Sager og, saaledes udstrafferede, tvungne til at bringe det tilbage igen.

Anholterne maatte besørge Transporten mellem Fyret og Byen, og naar Øens faa Heste var i Brug andre Steder, maatte de selv trække Vognene. En Dag maatte de under Opsyn af en Officer og et Par Mand trække flere Læs Brændsel fra Byen til Fyret. Det var en lang og drøj Tur, og alle var gnavne over saaledes at slæbe som Heste. Vor gamle Bekendt Degnen, Peter Olsen, var ogsaa med og tog sin Tørn som de andre.

Da de kom til Fyret med Vognene, stod Guvernøren netop oppe paa Volden, og da han kunde se, de var dygtig trætte, raabte han ned til dem.

»Det var Ret, Folkens; naar I har læsset af Vognene, gaa saa ind til Proviantforvalteren og lad ham give Eder en stiv Grog.«

Degnen, der var rasende over at maatte spille Hest, standsede Vognen, hvortil han hørte, og raabte op til Guvernøren:

»No, thank you Sir; horses drink no grog«.

Guvernøren blev lidt lang i Ansigtet ved den Tiltale, brast derpaa i en tvungen Latter og gik ned fra Volden uden at svare, men fra den Dag af blev Anholterne fri for at trække Vognene, og Transporten foregik siden i Baade.

Englænderne kedede sig undertiden ikke saa lidt ved at være paa den stille og rolige Ø og fandt paa alle Slags Løjer for at faa Tiden til at gaa. At danse var deres bedste Fornøjelse, og Guvernøren gav gerne Lov dertil.

En Aften holdtes der stort Bal i Fogedens Gaard, og hele Byen var inviteret med. Marinerne leverede Musikken, men i Begyndelsen holdt Anholterne sig lidt tilbage, indtil et Par af Pigerne fattede Mod og lod sig byde op af de fremmede

Søfolk. Isen var hermed brudt, og snart svingede Sømænd, Marinere og Anholtere sig lystigt til den livlige Musik. Det kneb med Plads til de mange Mennesker i den trange Stue, og støvet og Varmen var utaalelig, men det generede ikke de dansende. Trods Puf og Stød var Gulvet stadig fuldt, og alle fik Benene rørte til Gavns. I de tilstødende Stuer blev der beværtet med Punch og Kaffe, og koversationen gik livligt baade paa Dansk og Engelsk. Forstod man ikke hinanden, klarede man sig med Tegn, og alle lod til at more sig udmærket.

Blandt de mange Tilskuere var der en høj, pæn, men tarvelig klædt Pige. Hun hed Karen og var en fattig Enkes eneste Barn. Med Øjnene fulgte hun den lystige Dans og stod utaalmodig trippende i Takt med Musikken. Hun havde gerne danset med, men hendes Dragt var saa fattig mod de andre Pigers, saa hun fik nøjes med at se til.

Netop som Lystigheden var paa sit højeste, standsede Musikken pludselig, og alles Øjne vendte sig mod Indgangen. Det var Guvernør Maurice, der kom for at se, hvorledes Folkene morede sig. Han traadte nu ind midt i Stuen, ledsaget af et Par Officerer, og hilste venligt til alle Sider.

»Lad Eder ikke forstyrre, Folkens,« sagde han, »mor Eder bare. Her Musik, spil op igen.«

Han gik henimod Pigerne, der stod i en Klynge ved Døren, og tilfældig fik han Øje paa Karen, skønt hun holdt sig helt tilbage og søgte at skjule sig bag de andre. Han banede sig Vej hen til hende og greb hendes Haand.

»Kom min Pige,« sagde han, »nu skal vi to danse.«

Forlegent fulgte Karen sin fine Kavalier ud paa Gulvet, medens de andre Piger saa efter hende med misundelige Blikke. Musikken spillede op til en rask Vals, og lystigt hvirvlede Parret rundt i Stuen.

»Hvorfor holdt Du Dig tilbage?« spurgte Guvernøren, da han førte hende ud af Dansen, »Du danser jo godt.«

Karen rødmede og kastede et Blik ned ad sin tarvelige Dragt.

»Var det Tøjet, det var galt med, min Pige,« sagde Guvernøren og smilte venligt til hende. Karen nikkede.

»Ja saa; vent bare min Pige, saa skal Du faa Tøj, saa at Du ikke behøver at staa tilbage for de andre Piger. I Morgen skal Du høre fra mig.«

Karen takkede og nejede dybt for ham, da han kort efter forlod Huset med sine Officerer. Dansen fortsatte længe efter, og Karen fik danset mere den Nat, end hun fra først af havde tænkt.

Næste Dag kom der Bud fra Guvernøren, og Budet medbragte Tøj til en ny Kjole. Karen havde næppe vovet at tro, at han vilde holde sit Ord; men her var syn for Sagn, og fra den Dag af havde Guvernøren ikke en mere ivrig Beundrer end den fattige Anholterpige.

Som allerede nævnt i det foregaaende, var Anholterne delte i flere Hold, naar de arbejdede for Englænderne. Et af disse Hold havde den Bestilling at sejle med en af deres store Baade kaldet 'Fløjten', som brugtes til at hente Proviant ind fra Skibene, naar disse kom med frisk Forsyning fra England.

En Dag i Foraaret 1810 ankom der en Fregat og anker de op ved Fyret. Den vekslede Signaler med Fortet, kort efter gik der Bud til Byen efter 'Fløjten's Besætning. Der skulde bringes Proviant i Land. For at lette Ind- og Udsibningen var der slaaet Bro paa begge Sider af Øen, saa at Baadene kunde lægge til snart paa den ene, snart paa den anden Side, Ligesom Vejr- og Vindforholdene var til.

Fregatten havde lagt sig paa den søndre Side af Øen, da Vinden var Nordvest, og kort efter at den var ankret, gik Guvernøren om Bord for at høre nyt fra England. Vinden friskede paa, medens han var om Bord, og inden han gik i Land igen, blæste det en halv Storm, saa at det kneb med

at række ind.

'Fløjten's Besætning var imidlertid kommen til Stede og lavede sig til at sætte den store Baad i Vandet. Anholterne var iførte lange Søstøvler, og alle havde de en saakaldt 'Vennek' paa, en Vest med flere Lag i Ryggen, der altid brugtes, naar et større Fartøj skulde sættes ud eller tages i Land. En Afdeling Marinere under en Officers Kommando var kommen til for at hjælpe dem.

Det blæste mere og mere op, og Anholterne var ikke synderlig glade ved Tanken om at skulde ud. En af dem tog Mod til sig og vovede at tiltale Officeren.

»Mener Lieutenanten ikke, det var bedst, vi blev i Land i Dag? Det blæser vel haardt nu.«

»Never mind; vi skal have Sagerne i Land, saa nu ud med Baaden.«

»Pull off your Stockings, you mariners!« kommanderede han, og alle Marinerne maatte trække barbenet for at hjælpe Baaden ud over Revlen. Alle Mand satte ryggen under, og i ganske kort Tid var Baaden flot. Anholterne sprang i Fartøjet, fik Masten rejst, rebde sejlet og var snart efter paa Siden af Fregatten.

Uden Uheld fik de den første Last ind og begyndte at trække ind efter i den haarde Kuling. Baaden skød rask gennem Vandet; men imellem satte den Næsen under og sendte en Skylle ind over Besætningen.

»Pokker staa i Engelskmanden,« sagde Steffen, der var en af Besætningen; »vil I som jeg, saa bliver det sidste Tur i Dag.«

»Ja, det blæser for haardt,« svarede en af de andre, men hvorledes slipper vi fri?«

»Det er nemt nok,« sagde Steffen, »naar vi nu kommer ind, lader vi Baaden løbe Broen i Stykker, og saa vi færdige denne Gang.«

»Mon det gaar an? Guvernøren bliver rasende. Han er

gal nok i Forvejen over, at vore Kanonbaade tog 'Grinder' ovre ved Fornæs.«

»Det kan vi da ikke gøre for. Den Smule Kanonbaad kunde jo være bleven her og ikke vovet sig for langt fra Øen. Og den dumme Lieutenant, saadan at overgive sig uden videre, men naa, det kommer ikke Sagen ved. Nej vi skal nok klare den, bare vi er enige og siger, vi kunde ikke styre Baaden.«

»Ja, ja, lad os da prøve, men tag Du Roret Steffen, sagde en af Mændene, »men pas nu at holde lige paa yderste Buk af Broen, saa vi vælter den, ellers tager Fartøjet vist Skade.«

»Jeg skal nok klare den,« svarede Steffen og greb roret.

Paa Broen var der en hel Del Mennesker forsamlede for at se den første Last komme ind. Foruden flere Officerer og Marinere var der en Del Svenskere, som var komne over til Øen for at sælge Proviant og nu af Nysgerrighed var lokkede til for at se, hvad 'Fløjten' bragte ind.

Rask kom Baaden nærmere og efter at have krydset højt nok op vendte Steffen den og holdt ned paa den yderste Ende af Broen. Skummende fór Baaden gennem Vandet, og med urokkelig Ro styrede Steffen løs paa sit Maal. Han gav Ordre til at bjærge Sejl og være klar til at lægge til, men med Villie blev hans Ordre udført for sent, og med et voldsomt Brag løb Baaden imod Broen og væltede en Del af denne.

Flere af Officererne, der stod paa Broen, havde bemærket Steffens Manøvre og raabte til ham om at holde mere af, men for sent, og under Hysten og Skraalen laa de nu alle i det kolde Vand. Heldigvis var der ikke langt til Land, og snart var alle igen paa det tørre, skældende og bandende over det iskolde Bad og truen de ad Anholterne, der imidlertid havde faaet Fartøjet halet op til den ubeskadigede Del af Broen.

»Det gik jo helt godt,« smaalo Steffen, »og Baaden tog ingen Skade. Men nu,« føjede han til, da han saa en af Of-

ficererne komme ud paa Broen »nu gælder det om at holde Øerne stive, for nu vanker der.«

»Her, I Klodrianer,« brølede Officeren, medens Vandet drev af ham, »hvordan Fanden er det, I manøvrerer. Her render I mod Broen og smider os alle i Vandet. Men det skal blive jer en dyr Spas i Bæster.«

»Lieutenanten maa have os undskyldt,« svarede Steffen, »men i den haarde Kuling vilde hun ikke falde af hurtigt nok, og saa var det, vi løb paa Broen.«

»I Gavtyve, I gjorde det med Villie, men vent bare,« sagde Officeren, »Nu bliver I meldt til Guvernøren, og kender jeg ham ret, saa sørger han nok for, at I faar Eders Rygstykker varmede.«

Flere andre var imidlertid komne til, og en Syndflod af Skældsord regnede ned over Anholterne, som dog, heldigvis for dem, ikke forstod ret meget og derfor forholdsvis roligt hørte paa alle disse Udgydelser. Enkelte af dem, der havde været Vidne til hele Affæren fra Land af og derfra havde faaet sig et billigt Grin, kom nu til og tog Parti for Anholterne, saa at der til Slut opstod et formeligt Skænderi.

Enden blev, at der sendtes Bud efter Guvernøren. Han kom kort efter til Stede og forhørte sig om, hvorledes det hele var gaaet til. Anholterne slap for at gaa ud mere den Dag, men de fik en alvorlig Paamindelse om at passe bedre paa en anden Gang, hvis de ikke ønskede deres Rygstykker garvede.

I et af de yderste Huse i Sydkanten af Byen boede Ole Olsen. Han var den eneste af Anholterne, der var det engelske Sprog fuldkommen mægtig, hvorfor han af Englænderne blev benyttet som Tolk. Han var snu og slesk af Væsen og havde forstaaet at indynde sig hos Guvernøren, saa at han stod højt i dennes Gunst og næsten kunde tillade sig alt. Han drev det. saa vidt, at han fik udvirket, at de nærmeste

af hans Slægtninge fik alt det lette Arbejde, medens de øvrige maatte gøre alt det haarde. Men en Gang var han dog nær kommen galt afsted.

Paa en smuk og klar Aften i Juni Maaned sad Ole i sin Husdør og røg sin Pibe. Solen var just sunken bag Bakkerne, og alt var Fred og Stilhed. En Pige trak forbi med en ko, og henne i Gaden legede nogle Børn, hvis glade Raab var den eneste Lyd, der hørtes. Ole, en høj, mørkskægget Mand med smaa, plirende Øjne og et listigt, forslagent Ansigt, tog nogle Drag af sin Pibe, medens han ivrigt betragtede et Brev, han holdt i Haanden.

Det var kort forinden blevet ham overbragt af en Ordonnans fra Fyret og indeholdt en Ordre fra Guvernøren om, at alle Hundene i Byen skulde bindes, og at Ole i Forening med Degnen havde at sørge for, at Ordren blev adlydt. Ole havde læst Skrivelsen igennem flere Gange og sad nu og spekulerede over Indholdet. Han var ikke nogen Hundeven, og alle Køterne i Byen gøede og bjæffede da ogsaa efter ham ved enhver Lejlighed.

»Hm!« sagde han ved sig selv og bankede sin Pibe ud, »Gud ved, hvad det skal gøre godt for at binde de forbandede Køtere. Nej, skydes eller hænges skulde det Kram. Saa var man da fri for deres evige Gøen og kunde faa Nattero. Naa skyde dem, det kan vi nu ikke, da vi ingen Bøsser har, hvad Engelskmanden jo har sørget for, men hænge dem, det kunde man da.«

Han grundede lidt, rejste sig derpaa og gik langsomt hen ad Gaden.

»Ligemeget,« brummede han, »jeg vover Forsøget og siger, der staar i Brevet, at Hundene skal hænges. Her er ingen Besætning i Byen for Øjeblikket, saa den kan ikke blande sig deri. Nu maa jeg blot have fat i Degnen, og i Morgen bliver det en grim Dag for Hundene.«

Han vedblev sin Gang og ved Laagen til Kirkegaarden

traf han Degnen, der netop havde ringet Solen ned.

»Godt, at jeg traf Dig, Per Degn,« sagde han; »Du og jeg skal paa Arbejde i Morgen. Jeg har faaet ordre fra Guvernøren.«

»Hvad nye Kunster har han nu for,« spurgte Degnen og saa paa Ole.

»Vi skal ud og hænge alle Byens Hunde. Saadan staar der i Brevet,« svarede Ole og holdt Skrivelsen hen mod Degnen.

»Behold Du blot Brevet, jeg kan dog ikke godt læse Engelsk; men naar Du siger, det staar der, saa passer det vel. Dog synes det mig at være en løjerlig Ordre. Hvad har de stakkels Hunde nu forbrudt?«

»Det staar der ikke noget om, men jeg formoder, Guvernøren er bleven ked af deres evindelige Gøen og Bjæffen, naar han rider gennem Byen.«

»Hans Ordre maa vi jo lystre,« sagde Degnen betænksomt, »men den Bestilling huer mig ikke rigtig.«

»Det faar ikke hjælpe, bitte Degn,« svarede Ole, »imorgen tidlig kommer jeg efter Dig, og saa gaar det løs.«

De fulgtes ad henad Gaden og aftalte nærmere, hvorledes Ordren bedst kunde udføres.

Næste Morgen stillede Ole hos Degnen, og skønt nødig, maatte denne sidste med ud for at gøre kort Proces med Hundene. Ole havde medbragt et stykke Tov, og paa Vejen forklarede han Degnen, hvorledes det hele skulde gaa for sig.

I det første Hus, de kom til, gjorde man ingen videre Ophævelser over den uventede Ordre, og et par af Køterne maatte lade Livet efter megen Sprællen og Sparken. Men muligt er det, at Hundene mærkede Uraad, thi det næste Sted gik det ikke saa glat. Hunden vilde knibe ud og blev først fanget efter en vild Jagt. Ole blev bidt i Fingeren, inden de fik den klynget op, og nu blev han først rigtig gal.

»Bide gør det Skarn tror jeg, men bi lidt, ikke en skal

undslippe os, om vi saa skal jage efter dem hele Dagen.«

De gik nu videre med deres Arbejde og fik nogle flere Stykker besørgede, men den eneste, der var glad ved den Bestilling, det var Ole. Degnen var kun med, fordi han skulde; men hverken han eller Hundenes Ejermænd fandt nogen Fornøjelse i at se de tro Husdyr hængte som almindelige Forbrydere.

Efter at have ekspederet adskillelige Hunde over i den anden Verden kom de til en Mand ved Navn Peter Petersen. Han havde en lille Hund, kaldet Lotte, som baade han og Børnene holdt meget af. Da Børnene hørte, hvorom det drejede sig, begyndte de alle at hyle, og en af Pigerne sagde:

»Nej, nej, I maa ikke hænge Lotte; det er min Hund og den gør ingen Fortræd.«

»Hjælper ikke,« sagde Ole og greb fat i Hunden, »Ordren maa adlydes.«

Tøsen bad og jamrede sig, og hendes Graad gik Faderen til Hjerter. Han snappede Hunden fra Ole og løb sin Vej, idet han raabte: »Giv dig tilfreds min tøs. Nu gaar jeg til Fyret og taler med Guvernøren; kan hænde vi faar Lov at beholde Hunden.«

Ole og Degnen saa noget flade ud, da Manden saaledes undløb med deres Offer; Ole navnlig blev hed om Ørene og raabte som rasende efter Manden, men denne vedblev at løbe og var snart ude af Sigte og vel paa Vej til Fyret.

»Pokker staa i ham,« sagde Ole og kløede sig bag Øret. »Hvad gør vi nu? Ved Du hvad, Per Degn, jeg tror, vi gaar hjem og faar os lidt Frokost, saa kan vi siden gøre det af med Resten.«

Degnen lod sig ikke dette sige to Gange, og begge begav sig paa Hjemvejen.

»Dette her bliver vist galt,« sagde Ole til sig selv, da Degnen var gaaet fra ham, »nu løber den Torsk til Fyret og klager over os. Guvernøren bliver gal i Hovedet, og saa vanker

der sikkert til os.«

Jo mere han tænkte over det, jo mere forgik Lysten ham til at hænge flere Hunde, og da Degnen kom igen, var det helt forbi med hans Mordlyst.

»Ved Du hvad, bitte Degn,« sagde Ole, »jeg tror ikke, vi vil hænge flere Hunde i Dag. Vi kan lade Resten gaa til i Morgen.«

»For mig gerne,« svarede Degnen uden at fatte det pludselige Omslag, der var foregaaet med Ole, »jeg vil hellere end gerne være fri for at spille Rakker. I Morgen kan Du for Resten gerne tage Dig en anden Medhjælper, om Du vil have flere Hunde Hængte.«

Med disse Ord gik Degnen og lod Ole ene med sine langtfra lystige Tanker om, hvad Guvernøren vel vilde sige til den frie Oversættelse af Gaardsdagens Skrivelse.

Peter var imidlertid kommen til Fyret med Lotte og begærede at faa Guvernøren i Tale. Han blev indladt i Fortet, og da Guvernøren kort efter gik sin daglige Runde, traadte Peter dristigt hen til ham med Lotte paa Armen og bad, om den ikke maatte slippe for at blive hængt. »Det er saadan en rar Hund,« sluttede han sin Tale, »Børnene holder saa meget af den.«

»Hvem har sagt, at Hunden skal Hænges?« spurgte Guvernøren og trak paa Smilebaandet.

»Det har Ole og Degnen, Hr. Guvernør; hele Morgen har de gaaet om og hængt Hunde i Byen. De havde faaet en halv Snes Stykker ekspederet, da jeg undløb med min.«

»Saa skulde Pokker da staa i den Slyngel Ole,« sagde Guvernøren, »jeg har givet Ordre, at han skulle binde Hundene, men ikke at de skulle hænges. Gaa I nu bare med Hunden, jeg skal nok give Ole andet at tænke paa.«

Peter gik med Lotte efter at have takket Guvernøren mange Gange. Denne sidste sendte Bud efter en Officer og gav ham Ordre til at tage en halv Snes Mand med sig til

Byen. Han skulde der standse Ole og Degnen i deres Arbejde og give dem begge en forsvarlig Omgang Tamp for saaledes at have forvansket den skriftlige Ordre.

Officeren fik hurtigt en halv Snes Mand samlet, og i rask March gik det ad Byen til. Ankommen der sikrede han sig Ole og Degnen og gjorde alt klart til Afstraffelsen. Degnen protesterede paa det kraftigste og skød med god Grund hele Skylden paa Ole, men det hjalp ham ikke noget. Guvernørens Ordre maatte adlydes. Begge de Skyldiges Koner vovede endog at gaa i Forbøn for dem; men Officeren var ubønhørlig, og Afstraffelsen gik sin Gang. For at slippe fri for altfor mange Tilskuere blev de begge førte ind paa Kirkegaarden, og Aftampningen begyndte.

Ole, der var bleven blottet til Bæltstedet, maatte først holde for, men da han havde faaet en tre, fire Slag, saa han sit Snit til at rive sig løs fra dem, der holdt ham, og løb halvnøgen derfra. I et Spring var han over Kirkegaardsdiget og forsvandt mellem Husene. Et Par af Marinerne vilde forfølge ham, men Officeren, hvem Ole ved Lejlighed havde vist en Tjeneste, standsede dem.

»Never mind, lad ham løbe, men prygl Degnen,« raabte han, og den stakkels Degn fik saa alle Pryglene, skønt han i Grunden var uskyldig. Men fra den Dag af var han og Ole heller ikke gode Venner mere.

Da Englænderne besatte Øen, blev Husene i Byen nummerede. Henrik Rasmussen, en stor, svær Anholter, bekendt for sine uhyre Kræfter, beboede et mindre Hus omtrent midt i Byen. Huset havde faaet Nr. 7, og siden den Tid kaldtes han altid for 'Number Seven'. Han var som sagt meget stærk og af den Grund ikke godt lidt af de engelske Marinere, thi flere Gange, naar de havde været fulde og lavet Spektakler i Byen, havde han haft Sammenstød med dem og gravet deres Skind, naar de blev for nærgaaende og vilde

genere ham i hans eget Hus.

En varm Sommerdag laa Henrik inde i sin Stue og sov paa Bænken langs de smaa Vinduer. Stuen var lille og lav og udmærkede sig just ikke ved sin Orden eller Renlighed. Bohavet bestod kun af et Bord og nogle Træstole samt et Skab med en Opstilling af nogle gamle Tallerkener og Krus. Under Loftet hang nogle Knipper tørrede Fisk, som udbredte en stram Lugt i Stuen. I en Krog sad en sort Kat og blundede, og et Par Kyllinger løb om paa Lergulvet. Døren stod paa Klem til Køkkenet, og der kunde man høre Konen rumstere med Opvaskningen efter det tarvelige Middagsmaaltid. Varmen var trykkende, hvorfor Døren ud til Vejen stod aaben.

Henrik holdt nok af at faa sig en Middagslur, og han var netop blidelig indslumret, da der ude paa Vejen hørtes højroset Sang. En Mariner kom gaaende, skraalende paa en engelsk Sang, saa det gav Genlyd mellem Husene. Han havde øjensynlig strammet sig op ved ad skillige Glas og gik og fægtede med sin Sabel i Luften.

Henrik vaagnede ved Sangen, og ærgerlig over at blive forstyrret i sin Søvn rejste han sig og gik udenfor. Han folte sig netop i Humør til at stoppe Munden paa Sangeren. Englænderen fik Øje paa Henrik og standsede:

»Halløj, gamle Fyr; jeg synes, Du ser saa gnaven ud,« sagde Marineren og prikkede Henrik lidt ublidt med Spidsen af Sabelen. »Kender Du ikke Bill Hopkins, en af hans britiske Majestæts tapre Marinere, som er fordømt til at gaa om paa denne forbandede, kedsommelige Ø. God dam! ikke saa meget som en Dansker at slaas med. Var de bare her, saa skulde Du se, hvor jeg skulde mase dem,« vedblev han og fægtede vildt med Sabelen.

»Kan hænde sig, der dog er dem blandt de Danske, der forstaar at bruge en Sabel,« svarede Henrik skarpt og opirret over den andens spottende Ord føjede han til: »Hvad siger

Du Bill, maa jeg tage Sabelen fra Dig, hvis jeg kan?»

»Hvad for noget! tage Sabelen fra mig, din Klodrian. Er Du gal! Naa! ja ligemeget, hvis Du kan, saa for mig gerne,« sagde Bill og gjorde nogle Hug i Luften. »Kom an, Du gamle Fyr, jeg vædder paa, at det bliver Løgn.«

Han satte sig i Dækstilling og gjorde et Udfald mod Henrik.

Denne sprang behændigt til Side og inden den anden saa sig for, var Henrik inde paa Livet af ham, greb fat om Sabelen lige ved Hæftet og søgte at rive den fra ham. Men Marineren var stærk og holdt godt fast. Sabelen skar Henrik i Haanden, saa Blodet løb, og nu blev han for Alvor vred.

»Naa saadan,« sagde han, »ja saa prøver vi paa en anden Maade,« og med en rask Bevægelse, og uden at agte paa Smerten i Haanden, svingede han Engelskmanden flere Gange rundt i Luften, indtil denne slap og fløj hen ad Vejen, hvor han blev liggende aldeles forstumlet efter den Medfart. Henrik beholdt Sabelen og lo saa smaat, medens han rolig vikledede sin Halsklud om den saarede Haand.

»Ser Du, min Ven,« sagde han til Englænderen, der langsomt havde rejst sig og imponeret af Henriks uhyre Kræfter saa beundrende paa ham, trods den ublidelige Medfart han havde faaet, »det gik jo let nok. En anden Gang haaber jeg, Du har mere Respekt for de Danske; her har Du Din Sabel, som Du holdt saa daarlig fast ved.«

»Ja, paa den Maade kunde jo ingen Fanden holde fast,« brummede Bill og rystede Støvet af sig. Du er den stærkeste Mand, jeg endnu har truffet. Saadan at svinge en Mand rundt i stiv Arm! Hør, vil Du beholde Sabelen?»

»Nej, hvad skulde jeg med den?»

»Jo, behold den,« sagde Bill, »har Du taget den fra mig, da er det ogsaa Din. Et Værge, som en Gang er taget fra mig, vil jeg ikke bære mere. Tag det kun; jeg forærer Dig det.«

Henrik saa paa Engelskmanden og vidste ikke rigtig, hvad han skulde sige til dette pludselige Omslag hos den anden.

»Jeg vil hverken eje eller have Sabelen mere,« sagde Bill, »men ræk mig Din Haand. Du er en brav Karl og stærk som en Bjørn. Behold den som en Erindring om Bill Hopkins.«

Henrik rakte ham stiltiende Haanden. Englænderen trykkede den, vendte sig langsomt om og gik ned ad Gaden uden at sige et Ord. Al hans tidligere Courage syntes som bortblæst.

Henrik blev staaende og saa efter ham, og da han var forsvunden, vendte han sig om stak Sabelen op under Tagskægget, hvorpaa han gik ind for at fortsætte sin afbrudte Middagssøvn. Konen, der forbavset havde været Vidne til det hele, kom nu til, og da hun saa hans blodige Haand, begyndte hun at jamre sig og mente, det vilde blive dem en dyr Spas saadan at for gribe sig paa en af Englænderne.

»Nej, nej, lille Mor, Du behøver ikke at ængste Dig,« sagde Henrik. »Den Karl holder nok Mund, om jeg kender ham ret, og hvad angaar min Haand, saa vil den Smule Rift snart læges. Han strakte sig paa Bænken og faldt kort efter i Søvn paa ny.

Han fik Ret. De hørte aldrig mere om den Sag, men mange Aar efter sad Sabelen endnu under Tagskægget.

**FREDERIK DEN SJETTES BREV AF 26. 2. 1811
TIL GENERAL TELLEQUIST
der var øverstbefalende for tropperne i Nordjylland**

»Expeditionen til Anholt skal foretages i dette Foraar, saasnart Tid og Lejlighed det Tillade; de fornødne Aftaler gør Du med Sø-Premierløjtn. Falsen, som kommanderer Flotillen. I Gjerrild Bugt bliver Foreningspunktet; der samles 13 Kanonchalupper og 10 Kanonjoller (iFald disse Joller enten ere fornødne aldeles eller for en Del) samt de fornødne Transportfartøjer.

Til denne Expedition skal bruges Major Melsted med sin Bataillon og et sluttet Kompagni til Forstærkning samt 2 3-pundige Kanoner og, om muligt, 2 10-pundige Haubitser med fornødne Artillerister; alt under nævnte Majors Kommando. Infanteriet og Artilleriet skal udgøre, foruden Officerer, Underofficerer og Spillemænd, 600 Menige, uberegnet de paa Flotillen kommanderede Soldater.

Hver Mand skal forsynes med 30 skarpe Patroner i Patronasken, og desforuden medtages for hver Mand 60 skarpe Patroner i Kasser; ligeledes forsynes hver Feltkanon og hver Haubits med 150 skarpe Skud og Kast; der medtages ogsaa nogle Stormstiger eller store Brandstiger og Touge, samt en 60 Stykker Økser og Hakker og 10 Sauge.

Tropperne forlægges saaledes, at de indtage et Kantonnement fra Grenaa imod Randers, og maa blot kaldes til Gjerrildbugten i et saa koncentreret Kantonnement, at de i muligste Hast kan embarkeres, naar Flotillechefen forlanger det; til paa ham alene kommer det an, saavel naar Embarkementet som naar Afsejlingen skal ske.

Der sørges for Mandskabet muligste Konservasjon og gode, kraftfulde Føde saavel i Kantonnementet som paa Ekspeditionen. Da alt kommer an paa Øjeblikket og det Lokale, hvorefter alt i alt en Expedition maa rette sig, saa blive blot nogle faa Forholdsregler af Os endnu at give de Kommanderende:

- 1) anbefales muligste Taushed og Enighed i alt; dertil hører, at ingen i private Breve, i Selskaber eller andensteds berører sligt.
- 2) at surprenere Øen er det ønskeligste; dette kan ske ved at lande i Dagbrækningen, overfalde og nedstøde de første Poster og søge at tournere de enkelte Batterier; ved en saadan Lejlighed bruges blot Bajonetten, og til Reserve bruges Matroserne helst med deres Sabler.
- 3) der landes helst paa den sydøstlige Side; men kan dette ikke gaa an, da maa der landes paa det Sted Premierløjtn. Falsen finder bedst.
- 4) Skulde det paa Anholt anlagte Fort stormes, da maa Major Melsted søge ved en i Kæde liggende Geværild at bortskyde Artilleristerne, medens Porten paa Fortet indskydes af Feltkanonerne, og Fortet selv bekastes af Haubitserne, hvorpaa den Del af Mandskabet, der med Økser, Hakker og Sauge er forsynet, nærmer sig for at gøre Hul i Palisaderingen, og Infanteriet tilligemed Matroserne storme.
- 5) Efter at Øen og Fortet er indtaget, beholdes samme ikke længer i Besiddelse, end der udfordres Tid til at bortføre alle Varer og alt, hvad der er brugeligt og muligt at bortføre; det, der ikke kan bortføres, fordærves eller kastes i Søen. Ligeledes skal og samtlige Beboere med alt bortføres, og dem betydes, at der skal blive sørget for dem; thi Øen skal gøres ubeboelig, hvilket alt er Hovedhensigten.
- 6) I Særdeleshed er og Hovedhensigten, at Fyrtaarnet bliver demoleret.
- 7) Naar Expeditionen paa Øen er fuldført og alt er embarkeret, da er det Premierløjtnant Falsen tilladt at afgaa fra Anholt til nærmeste danske Kyst, som det er muligt, for ikke at opholde sig længer, end nødvendigt er for Major Melsted at være færdig med Ekspeditionen paa Øen, hvorved Vi formode, at han vil faa Tid til at udføre alt.

At Du aftaler alt øvrigt med den Kommanderende af Sø- og Landetaten er en Selvfølge. Ligeledes befales din Adjutant, Kaptejn Prydtz, at have Kommandoen over de Soldater, der høre til de under den jyske Generalkommando værende Roflotiller, i hvilken Hensigt han følger med.

Kaptejn Meyer af Artilleriet følger ogsaa med, dels som Artilleriofficer og dels som en duelig Mand, der kan bruges ved Demoleringen etc., til den Ende maa ogsaa et Pat Mursvende medtages, forsynede med Koben, Stødere og Mukkerter.«

TOGET TIL ANHOLT 27. MARTS 1811

Den danske Regering var med god Grund ærgerlig over, at Fjenden saaledes havde sat sig midt i vore Farvande, og da vor Mellemrigshandel tillige led overordentlig Skade derved, er det ikke at undres over, at man snart pønsede paa at generobre Øen. Allerede samme Aar (1809), som Fjenden havde besat Øen, var der Planer fremme i den Retning, men inden de fik nogen fast Form, var Aarstiden saa langt fremskreden, at Udførelsen maatte opsættes til det følgende Aar. - Men 1810 var man ikke heldigere. Ekspeditionen, der samledes i Gjerrild Bugt Nord for Grenaa, skulde ledes af Major v. Melstedt, Chef for jydske Skarpskytte korps 2. Batt., og Søtransporten var overdraget til Premierlieutenant J. C. de Falsen, Chef for den jydske Kanonbaadsflotille. Styrken bestod af c. 600 Mand Landsoldater foruden de til Kanonbaadene hørende Soldater og Matroser, og en Mængde Kanonbaade og Førselsfartøjer var stillede til Expeditionens Raadighed. Den 16. Marts gik man første Gang til Søs, men det blev snart efter ganske stille, og da man trods ihærdig Roning ikke vandt videre frem paa Grund af den stærke Strøm, maatte man opgive Foretagendet og vende om. Den 17. Marts om Eftermiddagen forsøgte man igen, og Udsigterne var nu bedre, da Vinden var frisk N. V. Men da man fik Anholt i Sigte, flovede Vinden af og gik om til Øst, saa at man igen maatte vende om og først sent paa Natten naaede tilbage til Gjerrild Bugt. Allerede den næste Dag forsøgte de ihærdige Førere paany at naa Anholt, men en voldsom Storm adsplittede Flotillen, og kun med Besvær bjergede de fleste af Fartøjerne sig ind paa Limfjorden, hvor det udmattede Mandskab blev landsat i en meget forkommen Tilstand. Endnu en Gang samledes Flotillen i Gjerrild Bugt for paa ny at prøve Lykken; men de mange Uheld be-

vægede Kongen til at bestemme, at Toget skulde udsættes til det følgende Aar. I Februar 1811 fik den Øverstkommanderende i Jylland, General Telleqvist, en egenhændig Skrivelse fra Frederik den Sjette, i hvilken der indtil de mindste Enkeltheder gaves Forskrifter, saa vel for Sammensætningen som for Udførelsen af Ekspeditionen. Kongens Hensigt med samme var at gøre Øen ubeboelig ved at ødelægge alt derovre og bortføre Befolkningen, saa at Fjenden intet Underhold kunde finde paa Øen. Prmlt. Falsen var i Skrивelsen udnævnt til den egentlige, søkyndige Leder og paa ham, staar der, kommer det an, naar Embarquement skal ske og Afsejling finde sted. Men alle kongelige Forskrifter hjalp desværre intet. Ekspeditionen var paa Forhaand dømt til at mislykkes og burde aldrig have været foretaget. Hovedbetingelserne for, at Øens Generobring kunde lykkes, var jo, at der ingen Skibe var til Stede og at det hele kom som en Overraskelse for Englænderne. Men disse Forudsætninger brast fuldstændigt, uden at de Danske vidste noget derom, og hele Planen førte kun til et sørgeligt Nederlag, ikke saa meget ved Maaden, hvorpaa den udførtes, som ved at den i det hele taget blev udført.

Et stykke Norden for Fornæs bøjer Djurslands Kyst Vest efter ind mod Randers Fjord og danner her Gjerrild Bugt, der som allerede nævnt var udset til Samlingsstedet for den Kanonbaadsflotille, hvormed Forsøget paa Anholts Generobring skulde gøres. Stedet var heldigt valgt, da Kysten her for Størstedelen bestaar af Stejle Klinter med forholdsvis dybt Vand under Land, saa at Fartøjerne kunde opankre i ganske kort Afstand fra samme. Afstanden fra Anholt er i lige Linie mellem 7 og 8 Mil, en Strækning, der under gunstige Vindforhold nemt kunde tilbagelægges, saa at det paatænkte Angreb kunde komme som en Overrumpling for de intet anende Englændere. Den 23. Marts 1811 var

hele Ekspeditionen bleven samlet i Bugten. Den bestod af 12 Kanonbaade, 12 Førselsfartøjer, en Lugger, en Kutter og 3 armerede Baade. Det til Foretagendet bestemte Mandskab laa indkvarteret i de nærmeste Fiskelejer og Landsbyer, saa at det med kort hvide Dække, der saa længe holdt dem bundne. Fartøjerne laa opankrede ganske nær Land, og nogle Smaajoller fór ideligt frem og tilbage, travlt beskæftigede med at føre Proviant, Vand og andre Fornødenheder om Bord. Inde paa Stranden stod smaa Feltkanoner opkørte og ventede paa Indskibning. En Skildvagt med Geværer i Armen gik op og ned foran dem, medens nogle Fiskere med nysgerrige Øjne betragtede de mange Baade og Fartøjer og i ivrig Samtale drøftede den forestaaende Ekspedition.

»Jeg haaber da, at vore maa have bedre Held denne Gang,« sagde en gammel Fisker. »Forrige Aar forsøgte de ikke mindre end tre Gange, men maatte hver Gang vende om igen.« »Ja,« svarede en Anden, »naar der nu blot ikke er Engelske Krydsere ved Øen saa gaar det nok, thi det er jo mange Folk, Kongen her har samlet. Saa stor Styrke har Fjenden vist ikke paa Anholt?«

»Nej,« vedblev den Første, »der er kun en 3 a 400 Mand. I Morgen skal vore vist af Sted, hvis jeg hørte ret i Morges, da Lieutenanten sendte den Baad af Sted for at udspionere Stillingen derovre. Han venter den tilbage i Morgen, og saa gaar det løs, om ellers Farvandet er rent og der ingen Skibe er ved Øen.«

»Mig tykkes ellers, - det er spildt Ulejlighed med det Tog,« faldt en af de yngre Fiskere ind, »allenfals vi ingen Flaade har mere. Skam faa de, der tog den, men uden den kan vi ikke holde Øen. Fjenden kan jo sulte vore ud, naar det skal være.«

»Ej, hvad snakker Du der, Per Svendsen,« svarede den, der først havde talt. »Hvad Kongen bestemmer, maa jo være rigtigt, og enhver dansk Mand maa jo harmes over at se

Fjenden bide sig fast saadan lige for Næsen af os. Og Skade gør de Tyveknægte jo ogsaa. Der er næppe et Fartøj, der tør vove sig ud nu.«

»Sandt nok,« svarede Per Svendsen, »men Officererne er da af samme Mening som jeg. Det hørte min Kone forleden, da de talte sammen oppe hos mig og lagde Raad op om at overrumple Fjenden derovre.«

»Kan gerne være, Per, men ser Du, vi forstaar os nu ikke paa de Dele; naar Kongen har bestemt, at Premierløjtnant fra Øen, saa hjælper det nok ikke for os andre at gøre Indvendinger. Jeg skal ikke nægte, at jeg gerne under de Karle derovre en ordentlig Afbankning. Var jeg ikke saa gammel, gik jeg selv med og tog et Tag om Bord i Kanonbaadene.«

»Men se der, Folkens, der har vi jo baade Majoren og Lieutenanten. Det er dem, der staar for det hele.« Alle Fiskerne vendte sig om ved disse Ord for at betragte en Gruppe Officerer, der kom ned oppe fra Fiskerlejet.

Forrest i Gruppen, der bestod af saavel Sø- som Land-officerer, gik en høj, smuk Mand med lyst krøllet Haar og store, livlige Øjne. Han var iført Søofficers uniform og havde en Kikkert under Armen. Det var Premierlieutenant af Flaaden Falsen, der af Kongen var udset til at overføre Ekspeditionen. Han var i ivrig Samtale med en svær, bredskuldret, skægget Mand i majorsuniform og standsede undertiden for igennem kikkerten at spejde ud over Søen. Officeren ved hans Side var Major Melstedt, Chef for jydsk Skarpskytte korps 2. Battl. Blandt Officererne i Følget bemærkede man bl. a. Kaptajnerne Prytz, Meyer, Høst, Borgen og Langeland foruden flere yngre Officerer saavel af Land som Søetaten. De kom alle fra et Krigsraad, der lige var bleven holdt i Majorens Kvarter. Officererne lo og talte sammen om det forestaaende Tog.

Ankomne ved de to paa Stranden opkørte Feltkanoner Standsede hele Skaren og betragtede de opankrede Fartøjer.

»Som I ser, Hr. Major,« sagde Falsen, »har vi nu hele Flo-
tillen samlet her. Holder Vinden sig gunstig, og Lieutenant
Beck kommer tilbage inden i Morgen Middag med gode
Efterretninger, da mener jeg, vi bør sejle i Morgen Aften,
saa at vi kan være i Land paa Anholt inden Dag. Den smule
Tropper kan vi jo snart faa om Bord.«

»Ja, fra min Side er der ikke noget i Vejen,« svarede Ma-
joren; »min Styrke kan gaa om Bord, naar som helst I øn-
sker. Intet skal glæde mig mere end at komme i Kast med de
overmodige Englændere. Endnu har vi Landkrabber jo kun
haft ringe Lejlighed til at vise, at vi ligesaa gerne ser Fjenden
under Øjnene som de Herrer Sømænd.«

»Der bliver nok Brug for os alle,« svarede Falsen, »blot
vi faar bedre Held end i Fjor, da vi maatte vende om igen.
Naar kun ikke Fjenden har faaet Nys om vort Foretagende.
Det er jo næsten umuligt at samle saa mange Fartøjer her
uden, at det rygtes. Og en Overrumpling skal det jo helst
være, om det skal lykkes. Naa, vi faar nu se, hvad Lieuten-
ant Bech bringer os for Nyheder. Er der Skibe ved Øen, er
det hele omsomst, og saa nytter det heller ikke at risikere
noget.«

»Efter al Sandsynlighed er der endnu ingen Skibe ved
Øen,« mente Majoren, »det er ikke fjorten Dage, siden Isen
brød op.«

»Sandt nok, Hr. Major, men som før sagt, har jeg faaet
Melding om, at en fjendtlig Fregat er set ved Skagen. Ge-
neral Telleqvist skikkede mig Bud derom. Men det kan jo
være en Fejltagelse. Jeg gaar nu om Bord,« vedblev Falsen,
»og saa snart Bech kommer tilbage fra sin Krydstur, gaar det
løs. Kom min Herrer, Baaden er klar.«

Han hilste de tilbageblevne Landofficerer og steg i Baa-
den sammen med de øvrige Søofficerer og var kort efter paa
Siden af den Kanonbaad, hvorfra han førte Kommandoen
over Flotillen. Majoren og hans Officerer gik tilbage til dres

Kvarterer, idet de ivrigt drøftede den af Krigsraadet lagte Plan til Øens Generobring. Om Bord i Kanonbaaden blev Falsen modtaget af dennes Chef, Lieutenant Kock, og Ordre blev sendt til Flotillens øvrige Chefer om at indfinde sig hos den Øverstkommanderende. Saasnart alle var samlede, fremlagde Falsen den i Krigsraadet vedtagne Plan. Den blev ivrigt drøftet fra alle Sider og til Slut enstemmig vedtaget. Med Spænding afventede man derefter Lieutenant Bechs Tilbagekomst for at faa at vide, om fjenden anede Uraad eller ikke.

Den ovenfor flere Gange omtalte Baad var samme dags Morgen bleven afsendt under Lieutenant Bechs Kommando for at rekognoscere ved Anholt. For en flov, vestlig Brise gik Sejladsen med Øst, og hen paa Eftermiddagen var man under Øen. For ikke at blive observeret af Fjenden laa Bech bi med Fartøjet, og først henad Morgenstunden løb han helt rundt om Øen. Forsaavidt han i pagningen kunde se, var der intet, der tydede paa, at Fjenden gjorde Forberedelser til at modtage de Danske.

Af store Skibe var der ingen at se; kun ved Fyret laa der en mindre Skonnert til Ankers. Vinden var imidlertid flovet af, og da den stadig holdt sig vestlig, maatte det lille Fartøj krydse for igen at naa Jylland.

Først den 26. om Middagen naaede Bech tilbage til Flotillen og gik om Bord hos Falsen for at aflægge Rapport. Her forefandt han de fleste af Officererne, der alle med Nysgerrighed ventede paa at høre, hvad Udfald hans Rekognoscering havde faaet.

»Naa, Lieutenant Bech,« raabte Falsen ham i Møde, da han kom paa Dækket, »hvad Nyt bringer I fra Anholt? Sover Engelskmanden endnu sin Vintersøvn derovre, eller er han paa Færde for at tage imod os?«

»Efter alt at dømme,« svarede Bech, »har han næppe endnu mærket vort Forehavende. Jeg var helt rundt om

Øen, men fornam intet, der tydede paa noget usædvanligt, og hvad Skibe angaar, da er der i Øjeblikket kun en lille Skonnert ved Øen, der næppe kan lægge os Vanskeligheder i Vejen.«

»Død og Pine,« raabte Falsen og vendte sig til de øvrige Officerer, »saa er der ingen Tid at Spilde. De Herrer begiver sig straks til deres respektive Fartøjer og gør klar til at tage Landkrabberne om Bord i Eftermiddag. Endnu i Aften maa vi under Sejl. Jeg gaar selv i Land og taler med Majoren. Forhaabentlig holder Vinden sig, saa at vi kan naa Øen og faa Styrken i Land, inden det bliver Dag. I Morgen Aften vajer gamle Dannebrog igen over Anholt.«

»Ja, lad os haabe det,« sagde en af de hosstaaende Officerer, Lieutenant Buhl, »men vi maa ikke glemme, at Engelskmanden plejer at bide godt fra sig.« - »Jeg bærer jo selv Mærke deraf,« føjede han til med et sørgmodigt Smil og rystede med det venstre Ærme, der hang tomt ved hans Side. Armen havde han mistet ved København i 1807. Han var en af Flaadens tapreste Officerer og fandt Aaret efter Heltedøden under Kampen i Lyngør Havn i Norge.

»Vist slaas Fjenden som brave Karle, men vi skal da heller ikke blive ham Svar skyldig,« mente en høj, ung Lieutenant ved Navn Holsten, »Folkene brænder af Begærlighed efter at komme i Lag med ham.«

Holsten førte Kommandoen over det 200 Mand stærke Matroskorps, der hørte til Kanonbaadene, og i flere Dage havde han holdt Øvelser med Korpset inde i Land.

»Det skal nok gaa,« svarede Falsen, »blot hver Mand gør sin Pligt, men lad os nu komme i Gang, de Herrer, at vi kan faa alting klart til Indskibningen. Dog ønsker jeg at se alle en Gang endnu, inden vi sejler.« Officererne hilste deres Chef og forlod efterhaanden Kanonbaaden, medens Falsen selv kort efter gik i Land for at meddele Majoren, hvad Nyt der var fra Anholt og for at faa Troppernes Ind-

skibning paabegyndt.

Major Melstedt modtog Falsens Efterretninger med Glæde og sendte straks Ordre til de forskellige Afdelinger om efter Middag at opmarchere paa Stranden, klar til at gaa om Bord. Der blev nu Liv og Røre overalt. Soldaterne fik travlt med at efterse deres Vaaben og gøre Forberedelser til den for dem uvante Sejlads, men der var kun levnet dem kort Tid, og henad Kl. 2 stod hele Styrken opmarcheret paa Stranden. Melstedts Folk gjorde et veldisciplineret Indtryk og var alle iførte de den Gang brugelige graa Uniformer med de høje Chakoter, hvide Krydsbandolerer og store Tasker. De medførte Rationer for 2 Dage og 60 Patroner pr. Mand.

Efter at Majoren havde holdt en kort Tale, hvori han opfordrede hver Mand til at gøre sin Pligt, begyndte Indskibningen. Den gik for sig med Liv og Lyst, og under muntre Tilraab fór Baadene frem og tilbage mellem Stranden og Fartøjerne. Søfolkene morede sig over Landkrabberne, der jo nu var komne i en for dem uvant Situation, som ofte gav Anledning til de pudsige Scener. Dog gik det hele uden Uheld. Falsen og hans Officerer var til Stede overalt, hvor det gjordes nødvendigt, og Kl. 5 om eftermiddagen var Indskibningen af Styrken til endebragt. De to Kanoner, der stod under Kapt. Meyers Kommando, fik man ligeledes heldig om Bord foruden en Del Materialer, der skulde bruges ved Sløjfningen af de fjendtlige Værker.

Melstedt lod Falsen kalde alle, baade Sø- og Landofficerer om Bord til sig, og hele Planen blev paany gennemgaaet, ligesom enhver fik Ordre om, i hvilken Orden Landgangen paa Anholt skulde finde Sted.

Da Raadslagningen var endt, henvendte Melstedt sig til de forsamlede Officerer og sagde:

»Enhver ved nu, hvad han har at gøre, og blot vi alle gør vor Pligt og efter bedste Evne arbejder sammen, skal

vort Forehavende nok krones med Held og blive Kongen og Fædrelandet til Gavn og Ære. Husk at indprente Folkene, at den størst mulige Stilhed og Hurtighed er nødvendig ved Landgangen. Og dermed Farvel, de Herrer, og Gud være med os.«

Officererne hilste og begav sig tilbage til deres respektive Fartøjer. Major Melstedt og Kapt. Prytz for blev om Bord hos Falsen for under Overfarten at træffe de sidste Aftaler om Angrebet paa den, som man troede, intet anende Fjende.

Kort efter gav Falsen Signal til at lette. Ankrene var snart oppe, og medens de paa Stranden forsamlede Fiskere hilste Flotillen med dundrende Hurraraab og tilraabte de Bortdragende Held og Lykke med Foretagendet, gled alle Fartøjerne til Søs for en jævn, vestlig Brise. Klokken var da omtrent seks. Ekspeditionen bestod som før nævnt af omtrent et Tusind Mand, og Baadene var alle stærkt lastede. Heldigvis var Søen rolig, og der skete intet Uheld. Sejlene blev satte, og i den tiltagende Skumring svandt den jydsk Kyst snart af Sigte, og Natten indhyllede Flotillen i sit Slør. Forrest gik Falsen med sin Baad, og Resten fulgte troligt efter i en dobbelt Linie. Tyst og stille gled Flotillen frem. Tanken om den forestaaende Dyst lagde en Dæmper paa al Munterhed, og kun Lyden af Sejlenes Klapren og Aarernes Knirken afbrød Nattens Stilhed.

Under den flere Timer lange Sejlads underholdt begge Førerne sig om det forestaaende Angreb, medens de ivrigt stirrede ud i Mørket, for saa godt det lod sig gøre at holde Øje med Flotillens Fartøjer. Vinden friskede lidt, og Baadene gled hurtigere afsted. Luften var imidlertid bleven skyet, og Stjernerne forsvandt en efter en. Henimod Midnat fik man det høje Vestland paa Anholt i Sigte, men Strømmen sinkede Farten, og først Kl. 2½ om Morgen den 27. naaede Flotillen ind i Pakhusbugten paa Sydsiden af Øen

og ankrede paa den til Landgangen bestemte Plads, omtrent en Milsvej Sydvest for Fyret.

De Danskes Haab om at kunne erobre Øen ved en Overrumpling bristede fuldstændigt, idet Fjenden desværre vidste alt for god Besked. Guvernør Maurice holdt lønnede Spioner i Jylland, og allerede i Februar Maaned vidste han at der var noget i Gære, og at man fra dansk Side havde i Sinde at generobre Øen. Den yderste Paapassenhed blev indskærpet alle Vagtposterne, og der blev indrettet en Slags ridende Stafettjeneste for, at Meldinger om Landgang hurtigt kunde blive bragte til Fyret. Desuden var det lykkedes Guvernøren at faa Bud til England om Skibe; kom disse først til Stede, følte man sig stærk nok til at afslaa et Angreb, selv af en overlegen Styrke.

Om Eftermiddagen den 26. Marts var Guvernøren i Følge med Kaptajn Torrens netop kommen tilbage fra en længere Udflugt, paa hvilken han havde inspiceret alle Posterne. De stod nu oppe paa Volden om Fyret i ivrig Samtale, der imidlertid pludselig blev af brudt ved, at Udkigsmænd i Taarnet meldte Sejlere Nord fra.

»Jeg haaber da, at det er vore Skibe,« sagde Guvernøren, »kommer de Danske herover, da er det rart at have dem ved Haanden.«

»Aah, Mariner der,« prajede han en forbigaaende Soldat, »løb over og hent min Kikkert, at vi kan se, hvad Landsmænd det er.« Soldaten forsvandt og kom kort efter tilbage med det forlangte.

»Der er to af dem,« sagde Guvernøren efter i nogen Tid at have spejdet gennem Glasset. »Den ene er en Fregat, og den anden ser ud til at være en Brig.«

»Ja, det passer godt nok«, svarede Kaptajn Torrens, efter ligeledes at have betragtet de to Sejlere, »men endnu ser jeg ingen Flag.«

»Nej, men de kommer hurtigt nærmere. Er det vore Skibe, vil jeg endnu i Aften om Bord og tale med dem, saa at vi kan være klare til at handle i Fællesskab, om Fjenden aflægger os et Besøg.«

De to Officerer vedblev fra Volden at betragte de to Sejlere, medens hele Besætningen stimlede sammen udenfor Fortet, stærkt interesserede i Skibene, der maaske bragte baade Breve og Nyheder fra gamle England.

»Nu toner de Flag,« raabte guvernøren, med Glasset for Øjet, »det er Landsmænd,« vedblev han, nu maa de Danske gerne komme. Kom Kaptajn Torrens, vi vil gaa om Bord og hilse paa dem, saa snart de lader Ankeret Falde.«

De gik fra Volden, medens Soldaterne, der ligeledes var blevne det engelske Flag vår, hilste skibene med et dundrede Hurra.

»Her Folkens,« raabte Guvernøren, »lad os faa et Fartøj klar, at jeg kan komme ud og hilse paa vore Landsmænd.«

Et nyt Hurra var Svaret, og snart efter var en Afdeling under en Lieutnants Kommando i Gang med at sætte en Baad ud. De to Skibe var imidlertid gaaede til Ankers et Stykke fra Land, og kort efter var Guvernørens Baad paa Vej ud til dem, dreven frem af kraftige Aaretag.

Skibene viste sig at være Fregatten 'Tartar', 32 Kanoner, Kaptajn Baker og Briggen 'Sheldrake', 16 Kanoner, Kaptajn Stewart. De var afgaaede fra England den 18. Marts og havde med de fremherskende vestlige Vinde haft en forholdsvis hurtig Rejse. Efter at Guvernøren var kommen om Bord i Fregatten og de første Hilsner og Nyheder var udvekslede, bad han Kaptajn Baker sende Bud efter Briggens Chef, og saa snart denne var kommen til Stede, blev der i Fregattens Kahyt afholdt et Slags Krigsraad.

Guvernøren gjorde her de to Skibschefer bekendt med, at han daglig ventede et Angreb af de Danske og satte dem tillige ind i de Foranstaltninger, han havde truffet til Øens

Forsvar. De to Kaptajner bifaldt ganske hans Planer og lovede at staa ham bi efter bedste Evne. Det blev aftalt, hvilke Signaler der skulde bruges mellem Fortet og Skibene i Tilfælde af et fjendtlig Angreb, og ligeledes paa hvad Maade Skibene bedst kunde gribe ind under et saadant.

»Nu, da jeg har Skibene her, skulde det da være som Pokker, om vi ikke skulde kunne magte den Styrke, de Danske kan møde med,« sluttede Guvernøren, »hvad mener I, Kaptajn Baker?« .

»Kommer det til Kamp med stille Vejr,« svarede den Adspurgte, »da kan de danske Kanonbaade være slemme nok at bides med, hvad jeg alt kender af Erfaring, men bare vi har Vind, saa skal vi nok muntre dem.«

»Hvor mange Baade samler han derovre,« spurgte Kaptajn Stewart.

»Jeg ved det ikke ganske bestemt,« svarede Guvernøren, »men i morges sendte jeg en Baad ud paa Krydstogt, maaske den i Nat eller i Morgen bringer nøjagtig Besked.«

»Jeg gaar nu i Land,« vedblev han, »for af ordne det nødvendige med Hensyn til de aftalte Signaler. I morgen ses vi igen.«

Han rejste sig og forlod Kahytten. Begge Officererne fulgte ham til Falderebet, og kort efter fløj den lette Baad atter mod Land.

For større Bekvemmeligheds Skyld boede Guvernøren i Fyrmesterboligen, men han havde dog et Værelse indrettet i Fyrtårnet for det Tilfælde, han under et fjendtligt Angreb skulde faa Brug for det. Besætningen laa for Størsteparten indkvarteret i Kasematten, der var bleven bygget om Fyret, kun en mindre Besætning laa til Stadighed i Massarene Batteriet paa Syd siden af Øen. En Del af Forraadene var ligeledes anbragte inde i Fortet, dog var der et stykke fra samme opført flere Huse med Depoter til forskellige Fornødenheder. Selve Kasematten med de tykke Mure og de

deri anbragte Skydeskaar staar endnu i samme, Skikkelse som den Gang, men af Forraadshusene er der kun enkelte rester tilbage.

Glade over den Tilvækst, Styrken havde faaet ved den uventede Ankomst af de to Skibe, gik Guvernøren og flere af Officererne til Bords for at spise til Aften. Maaltidet, der indtoges i Fyrmeisterboligens største Stue, forløb under Latter og Spøg, og senere paa Aftenen muntrede man sig ved et Glas Grog, medens mægtige Skyer af Tobaksrøg indhyllede Stuen i en tæt Taage. Klokken var imidlertid bleven over elleve, og netop som Selskabet var i Færd med at bryde op, meldte en Mariner, at den udsendte Baad var kommen tilbage.

»Sig til Lieutenanten, at jeg straks ønsker at tale med ham,« sagde Guvernøren, »og de Herrer maa hellere blive og høre, hvad Nyt han har at meddele.« Officererne satte sig igen, og kort efter traadte Føreren af Baaden ind. Den unge Officer var forklædt som Fisker og hilste de Tilstedeværende ved at tage sin Sydvest af.

»Naa! Lieutenant Holmes,« raabte Guvernøren ham i Møde, »hvad bringer I for Nyheder denne Gang?«

»Alvorlige Nyheder,« svarede Lieutenanten, »den danske Flotille forlod i Aften Kl. 6 den jydsk Kyst, og inden det bliver Dag, har vi den her. Der er nogle og tyve Fartøjer fulde af Søfolk og Soldater, men kun en halv Snes Stykker er Kanonbaade, saa vidt jeg kunde se. De satte Kursen her imod Øen, men jeg gav mig ikke Tid til at undersøge dem nærmere, da det jo hastede at bringe Eder Melding om deres Komme.«

»Ret saa, min Gut! Naa saa Dansken vil besøge os i Nat. Vi skal vide at tage vel imod ham. De Herrer begiver sig straks til deres forskellige Poster,« vedblev Guvernøren henvendt til Officererne, »og I, Kaptajn Torrens, lader 200 af Eders Marinere træde under Gevær straks. Lieutenant Mur-

ray, sørg for, at alle Vagtposterne bliver underrettede, og indskærp dem at være meget paapassende. Send en ridende Patrouille ud med det samme, saa at vi hurtigt kan blive underrettede om, hvor Fjenden agter at lande.« De tiltalte Officerer hilste og gik, medens de øvrige tømte deres Glas paa et heldigt Udfald af de kommende Begivenheder, hvor paa de forlod Fyrmesterboligen for at begive sig til deres Poster.

Udenfor blev der nu Liv og Røre over det hele, men trods Mørket og den sene Time gik alt med Orden og Præcision. Marinerne blev purrede ud og traadte kort efter under Gevær, rede til at rykke ud. Skytset blev eftersat og ladet og alt gjort klart til Kamp. Besætningen i Massarene Batteriet blev forstærket, og kort efter Midnat var alt rede til at møde det forventede Angreb. Guvernør Maurice og Kaptajn Torrens tog Plads oppe paa Brystværnet af 'Fort York' for derfra at spejde ud i Mørket, om nogen usædvanlig Støj eller Larm skulde røbe Fjendens Komme.

Den danske Flotille var, som før fortalt, imidlertid ankret i Pakhusbugten Kl. 2½ om Morgen. Mørket i Forbindelse med en nys opkommen Taage begunstigede for saa vidt de danske, idet ingen af de engelske Vagtposter havde observeret Flotillen, skønt den var opankret i umiddelbar Nærhed af Stranden. Stedet var ogsaa godt valgt, omtrent midtvejs mellem Fyret og Byen, hvor der var mindst Udsigt til, at Fjenden vilde opdage den i Tide. Maaske det havde været klogere at lande nærmere Fyret og saaledes forskaane Folkene for den lange, trættende March gennem Sandet, Forslag herom havde ogsaa været fremme i Krigsraadet, men var blevet forkastet, idet man gik ud fra, at det var bedre straks at kunne virke med den fulde Styrke fremfor at tilkæmpe sig Adgang til Landingsstedet, hvad der sandsynligvis vilde være blevet Tilfældet, hvis man landede nærmere ved Fyret, hvor der jo holdtes bedre Udkig.

Landsætningen foregik med stor Ro og Orden, under Opsigt af Flotillens Officerer, og til Fjenden mærkede man ikke det ringeste. Matroskorpset under Anførsel af Holsten var først i Land og tog straks en fast Stilling for at kunne møde et muligt Angreb, medens den øvrige Styrke landede. Falsen selv forblev om Bord for, saa snart Styrken var landet, at ro videre Øst paa med Kanonbaadene og angribe Fyret fra Søsiden. Lieutenant Kock, der førte den Baad, Falsen var om Bord i, fik Tilladelse til at følge Landgangskorpset sammen med flere andre Officerer, hvoriblandt Lieutenanterne Falbe, Feddersen og Hansen.

»Sig til Holsten, 3it han rykker rask frem,« sagde Falsen, da Lieutenant Kock gik fra Borde, »vi skal nok følge med saa snart vi faar Soldaterne i Land.«

»Endnu gaar alt jo godt,« henvendte han sig til Melstedt, der netop var i Begreb med at gaa ind med en af de første Baade. »Fjenden har endnu ikke opdaget os, og Taagen har været os en god Forbundsfælle. Uden den gik det næppe saa roligt af.«

»Nej, den maa vi være glade for,« svarede Majoren, »blot det gik lidt hurtigere med Landsætningen. Matroserne er jo allerede i Land, hører jeg.«

»De er bedre vante til Turen, Hr. Major,« sagde Falsen, »her, Lieutenant Trolle, er Folkene i Gang med at faa de to Kanoner i Land?«

»Ja vel,« svarede den Tiltalte, »den ene er allerede i Land, og de arbejder nu med den anden.«

»Det var godt. - Naa Farvel, Hr. Major. Lykke paa Farten.«

»Ja Tak, i lige Maade,« svarede Melstedt, »jeg haaber at høre Eders Kanoner fra Søen, naar vi gaar paa fra Landsiden.«

»Vi skal nok være der,« sagde Falsen og rakte ham Haanden til Afsked. De to Mænd vekslede et fast Haandtryk,

og Falsen havde set Majoren for sidste Gang. Den tungt lastede Baad satte af og gled langsomt ind mod Stranden. Her maatte Folkene springe ud og vade ind, og det kolde Fodbad fik mange af dem til at udtrykke sig lidt mere høj-
røstet end strengt nødvendigt.

»Stille Folkens,« lød Melstedts Kommando, »i Land med jer og ingen Vrøvl. Stille som Mus.«

Flere og flere kom ind med Last, og Officererne var travlt beskæftigede med at samle og ordne deres Folk. Kaptajn Meyer meldte Majoren, at han havde faaet sine to Kanoner i Land, men manglede Folk til at trække dem.

»Godt,« svarede Melstedt, »bed Lieutenant Holsten give Eder en Snes Mand til hver Kanon. Søfolk er de bedste til den Slags Arbejde.«

Kaptajn Meyer gik for at finde Holsten, og Majoren gav imidlertid de nødvendige Ordre, saa at Fremrykningen kunde begynde.

Derpaa sagde han til de forsamlede Officerer: »Jeg selv rykker ind paa Øen med fire Kompagnier og følger Nordstranden til Fyret. De, Kaptajn Borgen, rykker frem her langs Sønderstranden med Kaptajn Høst's Kompagni som Fortrop. Ved Fyret mødes vi alle, og jeg haaber at tage Fjenden paa Sengen. Og De, Kaptajn Langeland,« vedblev Majoren, »marcherer med Deres Kompagni til Byen for at tage den derliggende Vagt. De Herrer har vel alle forstaaet mig, og nu rask fremad, men ingen Støj. Støder vi paa en Feltvagt, maa den helst tages til Fange, uden at der løsnes noget Skud for ikke at alarmere Styrken i Fortet. Vær's go, fremad, mine Herrer.«

I det samme kom Kaptajn Meyer tilbage og meldte, at Lieutenant Holsten allerede var rykket frem med Matroserne, og at der saaledes ingen var til at trække Kanonerne.

»Død og Pine,« sagde Majoren vredt, »hvem har givet ham Ordre til det? Naa, her er ingen Tid at spille; lad nogle

af Kaptajn Prydtz's Folk trække, og lad os saa se at komme i Bevægelse.« Officererne ilede til deres Afdelinger, og kort efter var hele Styrken paa Marchen mod Fyret.

Lieutenant Holsten var ganske rigtig rykket frem langs Stranden uden at afvente den øvrige Styrke. Hans Folk brændte af Kamplyst, og da Landsætningen af Soldaterne tog ham for lang Tid, satte han sig i Bevægelse for om muligt at bemægtige sig det paa Sydsiden liggende Massarene Batteri, der, som man vidste, kun havde en ringe Besætning, og hvis Kanoner, dersom man erobrede det, med Fordel kunde anvendes mod selve Fortet.

Søfolkene rykkede rask frem; de havde faaet vaade Fødder ved Landstigningen, og det gjorde godt at blive varm igen. Holsten sendte en Fortrop frem paa en Snes Mand, ført af Lieutenant Falbe. Selv fulgte han efter med Hovedstyrken.

Med Pistoler i Bæltet og den drabelige Huggert ved Siden saa Folkene nok ud til at kunne tage det op med Engelskmanden. Der var Liv og Humør over hele Linien og. Officererne havde nok at gøre med at tysse paa Folkene.

»Vi skal nok gi' dem Morgenkaffe,« sagde en Matros til sin Sidemand, medens han tog sig en frisk Skraa.

»Ja vel det,« svarede den Tiltalte, »men vore Bønner er af en egen Slags.«

De nærmeste lo og en Officer tyssede paa dem.

»Stille I Rade, I vækker jo hele Øen. Hold jeres Mund og skridt ud. Naar vi griber an, skal I nok faa Lov at bruge Lungerne. Hvordan er det, I gaar og dasker med de Geværer? Man skulde tro, det var Koteskafte, I gik med.«

»Ia, Hr. Lieutenant, disse hersens Muskedonnere er vi ikke rigtig vant til, vi holder mere af Huggert og Pistoler,« svarede en af Folkene, »og kommer vi dem paa Livet, faar vi vel Lov at Bruge dem?«

»Ja vist saa, min Gut,« svarede Lieutenanten, »men hvad

Fanden er det? Rask frem Folk. Giv Agt, løb!« Der faldt flere Skud forude, og i vildt Løb styrtede Skaren frem med Officererne i Spidsen.

Det var Fortroppen, der i Taagen var stødt paa en engelsk Feltvagt og var bleven modtaget med en Salve; uden at besvare den gik vore dristigt paa for om muligt at tage den til Fange. Men Englænderne retirerede hurtigt, og det lykkedes kun at tage en Mand til Fange; Resten undslap og søgte tilbage til Fortet.

Holsten kom nu til med Resten af Styrken, og af Fangen fik man at vide, at Fjenden var vel forberedt paa de Danskes Komme. Dog fortav han, at der var kommet Skibe til Øen, vel nærmest af dem Grund, at ingen tænkte paa at spørge ham derom. Derimod fik man at vide, hvor stor Besætning der laa i Fortet og i Batteriet.

»Den Smule Batteri maa vi da nok kunne tage,« sagde Holsten, »hvad mener I, Folk, skal vi vise Landkrabberne, hvad vi Søfolk duer til?«

Et dæmpet Hurra var Svaret.

»Hurtigt da, Manne, nu gælder det at bruge Benene, inden John Bull bliver rigtig vaagen.«

Men John Bull var desværre allerede vaagen. Den flygtede Feltvagt havde alarmeret dem alle, og Guvernøren gav straks Ordre til, at Marinerne under Kaptajn Torrens skulde rykke ud for at møde de Danske. Han fulgte selv med for at lede Operationerne.

Det var imidlertid begyndt at blive Dag, og en frisk vestlig Kuling fordrev Taagen, saa at man var i Stand til saa smat at skimte Omgivelserne. Englænderne var ikke komne ret langt fra Fortet, førend der indløb Melding om, at de Danske rykkede frem paa flere Steder med betydelig Overmagt. Maurice gav derfor Ordre til igen at gaa tilbage og søge Tilflugt bag Fortets Volde. Her fik man nu Tid til at beredede Danske en varm Modtagelse. Artilleristerne stod klar ved

deres Kanoner, medens Marinerne laa fordelte langs Volden, rede til at skyde paa første Vink. Det engelske Flag smældede over Hovederne paa dem, og Guvernøren gik rundt imellem dem og opmuntrede til kraftig Mod stand.

»Blot rolig, Folk,« sagde han, »vel er Fjenden langt stærkere end vi, man vi har god Dækning og kan sagtens afslaa hans Angreb. Tag godt Sigte og forhast jer ikke, hvert Skud vil tælle, dersom han forsøger en - Storm.

Lieutenant Holmes fik Ordre til at hejse de med Skibene aftalte Signaler, og et Par Skud affyredes for at vække deres Opmærksomhed. Skibene besvarede straks Signalerne.

»Ah, det var Ret,« udbrød Maurice, da han saa Signalerne besvarede, »nu kan Dansken gerne komme. Vinden er frisk og Taagen letter. Nu vil Kanonbaadene faa andet at tænke paa end at angribe os.«

Lieutenant Holsten havde gjort Holdt, da hans Fortrop meldte, at Englænderne var under Opmarch, men da han saa, at de igen trak sig tilbage, rykkede han paany frem, men med større Forsigtighed. Det var nu blevet helt lyst, og sammen med Lieutenant Feddersen besteg Holsten en af de nærmeste Klitter for at faa et bedre Overblik over Fjendens Bevægelser. I den dæmrende Morgenbelysning saa de her et Syn, der fik dem begge til at Studse.

»Død og Pine! der ligger jo to Skibe paa Nordsiden,« udbrød han og pegede paa to sorte Punkter, som netop kunde skimtes gennem Morgertdisen. »Nu forstaar jeg, hvad de to Skud betød, som vi hørte før. Det var Fortets Signal til Skibene. Og se, der vajer Signaler i Fortet. Nu hjælper det ikke, vi rykker længere frem. Hele Foretagendet maa opgives. Griber Orlogsmanden først ind og binder an med Kanonbaadene, da er det hele tabt. Nu gælder det blot om snarest at komme herfra igen.«

»I har Ret,« svarede Feddersen, nu er det hele mislykket.«

»Løb tilbage og meld Majoren, hvad vi har set. Jeg bliver her saalænge og afventer nærmere Ordre.«

Holsten steg igen ned til sine Folk, medens Feddersen i fuldt Løb begav sig ind paa Øen for at opsøge Majoren, der jo ikke kunde være ret langt borte.

Melstedts Kolonne var som før sagt gaaet tværs over Øen for ad Nordstranden at rykke frem mod Fyret. Feddersen fik sig en anstrengende Løbetur, og efter at have passeret Majorens Fortrop stødte han endelig paa Hovedstyrken, afgav hæsblæsnende sin Melding om Skibene og om, at Holsten ansaa videre Fremrykning for unyttig.

»Snak om en Ting,« afbrød Majoren ham efter at have betragtet de to Skibe i sin Kikkert. »Nu er vi her en Gang og har ikke i Sinde at løbe igen. Naar først Fortet et taget, holder vi nemt Skibene fra Livet. Sig til Holsten, at han rykker rask frem og stormer det mindre Batteri. Jeg kommer straks efter med Resten af Styrken. Men maaske han er bange for at vove Pelsen?«

»Der gør Majoren ham Uret,« svarede Feddersen, »taprere Officer findes ikke i Marinen.«

»Naa ja, da rask tilbage og giv ham min Ordre. Høst og Prytz maa jo straks være i Sigte, skønt de to Kanoner sinker vel deres Fremmarch. Sig til Holsten, vi skal straks være hos ham.«

Majoren hilste med Sabelen som for at afskære al videre Samtale, og Feddersen søgte i rask Fart tilbage til den ventende Holsten.

»Naa, hvad sagde Majoren?« spurgte Holsten, da Feddersen igen var hos ham efter den anstrengende Tur.

»Han vil ikke høre tale om at opgive Angrebet. Vi skal prøve paa at tage det mindre Batteri. Selv gaar han løs paa Fortet med Hovedstyrken, saa snart den er samlet. Han til-
lod sig endogsaa at spørge, om vi var bange.«

»Naa gjorde han det,« brummede Holsten, »jeg skal dog

vise ham noget andet, skønt Galskab er det nu. Vi slipper aldrig godt fra den Historie.«

Folkene havde benyttet Opholdet til at hvile sig, men paa Holstens Kommando var de straks rede til igen at rykke frem.

»Nu muntert, Folkens,« raabte han, »nu skal det være Alvor. Vi skal tage det mindre Batteri, inden Landkrabberne kommer. Vi rykker frem saa skjult som muligt, og naar jeg giver Ordre til at gaa paa, da gælder det om at være første Mand. Blot ind imellem dem og brug de blanke Vaaben. Har I forstaaet mig?«

»Ja vel,« lød det i Kor fra Skaren; og i rask March gik det nu ind imellem Klitterne for saa ubemærket som muligt at komme Fjenden paa Livet. Man haabede i en Haandevending at faa Bugt med Batteriet, men Fjenden var vaagen og paa sin Post og da Matroserne med deres Officerer i Spidsen under Hurrara.ab stormede frem, blev de modtagne af en velrettet Ild, der strakte mange af Folkene til Jorden. Matroserne studsede ved den heftige Skydning, men paa Officerernes Tilraab forsøgte et nyt Fremløb, dog uden Held. En Hagl af Kugler slog ned imellem de Stormende og nødte dem til, med Tabet af en halv Snes Døde og Saarede, at søge Dækning bag Fyrmesterboligen. Angrebet var saaledes afslaaet, og Hovedstyrkens Ankomst maatte afventes, før et nyt kunde foretages. Holsten fordelte Folkene, hvorsomhelst der var Dækning at finde, og der udspandt sig snart en livlig Skydefægtning, dog uden synderligt Tab for nogen af Parterne. Lieutenant Kock krøb op paa Loftet i et af Huse og posterede sig ved den mod Fjenden vendende Gavl-luge. Han kunde herfra overse det indre af Batteriet, og da han var en god Skytte, fik han en fem, seks Mand til at lade sig, medens han fra sit ophøjede Stade sendte Skud pa Skud ind imellem Fjenden.

»Det var Ret, Folkens,« raabte han ivrigt, »lad saa hur-

tigt, I kan, jeg skal nok pille nogle af dem væk.«

Han vedblev ivrigt at skyde paa alt, hvad der vovede at vise sig over Brystværnet, men Fjenden blev hurtigt opmærksom paa ham og rettede en saa heftig Ild mod Gavlen, at han omsider blev nødt til at fortrække.

Der blev nu ogsaa Brug for Matroserne andetsteds. Melstedt var kommen til med Hovedstyrken og havde aabnet en heftig Ild mod selve Fortet; Kanonbaadene var ligeledes komne til og havde begyndt Skydningen, men de fik, som senere skal fortælles, snart andet at tænke paa. Fra Fortet dundrede alle Stykkerne løs, men uden Virkning, da vore stod godt dækkede bag Klitterne.

Da Skydningen havde varet en Tid, lod Melstedt blæse 'Hold inde' og samlede hele Styrken til en almindelig Storm paa Fortet. Selv tog han Befaling over venstre Fløj af Stormkolonnen, medens Prytz førte Centrum og Holsten med Matroserne dannede højre Fløj. En mindre Afdeling blev tilbage, dels som Reserve, dels for at holde Øje med Besætningen i Batteriet. Paa Signal af Melstedt væltede Stormkolonnen frem under Trommehvirvler og Hurraraab, men næppe var den vel klar af Klitterne, før man fra Fortet aabnede en voldsom Ild mod den. Fjenden anede jo, hvad der vilde komme, da Skydningen standsede, og havde faaet Tid at træffe sine Forberedelser. Kanonerne var ladede med Kardæsker og deres Skud rev store Huller i den fremstormende Menneskebølge. Alt var hyllet i Røg; Skuddene knaldede, Raab og Skrig fyldte Luften. Døde og Saarede bedækkede Sandet, men endnu skred kolonnerne frem med Officererne i Spidsen, medens Trommeslageren hamrede løs paa deres Instrumenter, og Hurraraabene drøned langs hele Linien.

»Rask, Folkens, følg mig,« brølede Melstedt og fór frem i Spidsen for sine Folk, »gaa paa, gaa paa! vi er der straks.« Folkene brølede Hurra og fulgte Majoren, men al Tapper-

hed nyttede intet. Ilden voksede i Heflighed, og tilhøjre og tilvenstre faldt Folkene som Fluer. Enkelte Kastede sig ned, andre standsede og begyndte at vige, og trods alle Opmuntringer var de ikke til at faa frem. Angrebet var afslaaet, og over hele Linien veg Kolonnen tilbage, efterladende en Mængde Døde og Saarede. Melstedt var rasende, men der var ikke andet at gøre end at søge Dækning bag Klitterne for paany at ordne Folkene.- Centrum og højre Fløj var det heller ikke gaaet bedre; man havde ikke kunnet vinde frem i den heftige Ild, men maatte gaa tilbage sammen med Melstedts Folk. Da vore veg tilbage, fordoblede Englænderne deres Ild, medens høje Hurraraab fulgte den vigende Kolonne.

Bag Klitterne var der Læ mod den heftige Ild, og her fik man efterhaanden Kolonnen samlet igen. Men efter det første mislykkede Forsøg var Stemningen yderst nedslaaet. Mange af Folkene kastede sig udmattede ned. Den lange March gennem det løse Sand havde taget paa Kræfterne, og at de fleste intet havde nydt siden den foregaaende dags Eftermiddag, gjorde ikke Situationen bedre.

Melstedt kaldte Officererne sammen og foreslog en ny Storm, medens Fjenden endnu var rystet efter det første Forsøg. Stemningen var delt. Kun Kaptajn Prydtz og Lieutenant Holsten raadede bestemt fra paa ny at skride til Storm.

»Et nyt Forsøg,« sagde Holsten, »vil kun føre til yderligere Tab, desuden er Folkene trætte og nedslaaede. Vi faar dem næppe til at gaa paa igen. Vi har endnu Tid til at trække os. tilbage og indskibe os paa Kanonbaadene, inden de store Skibe griber ind i Kampen. Vore Baade har jo forlængst observeret dem og er roede tilbage til Landgangsstedet. Jeg foreslaar, vi følger efter, medens det endnu er Tid.«

»Snak om en Ting,« raabte Majoren vredt, »tror I, jeg vil luske af nu som en vaad Hund. Enten tager vi Fortet eller

ogsaa bliver vi paa Pletten. Jeg vil sejre eller dø.»

Officererne saa tvivlrådige paa hverandre; Stemningen var nærmest for et Tilbagetog, men Holsten der ikke vilde have, at hans Mod skulde drages i Tvivl, sprang frem og raabte:

»Vel an da, Hr. Major, vi vil følge Eder og gøre vor Pligt til det yderste.«

»Ret saa, min Søn,« svarede Majoren og rakte ham Haanden, »rask da, her er ingen Tid at spille.«

Officererne ilede til deres Afdelinger og ordnede alt til et nyt Angreb. Melstedt talte nogle opmuntrende Ord til Folkene, satte sig i Spidsen for Kolonnen og gav Signalet til Angreb.

Som en Lavine væltede Kolonnen frem mod Fortet, og trods den heftige Ild saa det et Øjeblik ud, som om Angrebet denne Gang skulde lykkes. Man var allerede ganske nær Graven, og trods det store Tab vedblev Folkene at gaa frem opmuntrede af deres Føreres Eksempel.

»Frem Folk, frem for Konge og Fædreland,« raabte Melstedt og svingede med Sabelen, men i samme Øje blik rantes han af en Kugle fra Fortet og sank død til Jorden. Folkene standsede og vaklede, Fjenden fordoblede sin Ild, og Angrebet var for anden Gang af slaet. Folkene retirerede i vild Uorden, efterladende deres Fører paa Pladsen. Centrum og højre Fløj havde ikke bedre held. Kaptajn Prydtz fik begge ben afrevne af en Kanonkugle, medens Lieutenant Obel sank død til Jorden, ramt af en Kugle i Hovedet. Den tapre Lieutenant Holsten faldt i Spidsen for sine Matroser, og berøvet deres Førere veg Folkene overalt tilbage, efterladende Døde og Saarede paa Pladsen.

Det hele var nu i vild Opløsning, og enhver søgte Dækning mod den dræbende Ild, hvor han kunde. Under disse Omstændigheder var der intet andet at gøre end at opgive Foretagendet. Folkene var udmattede og nedslaaede over

Tabet af deres Officerer og Kamerater og ikke at formaa til at gøre et nyt Forsøg. Med Besvær fik man Resterne samlede og tiltraadte i Hast Tilbagemarchen til Landgangsstedet for om muligt endnu at slippe bort fra Øen og redde, hvad reddes kunne.

Lieutenant Falbe tog Kommandoen over Matroserne og de til Kanonbaadene hørende Soldater, og i god Orden begyndte han Tilbagetoget langs Sønderstranden. Herved fik han et for spring for Landsoldaterne, der under Kaptajnerne Borgen og Høsts Kommando havde været længere om at blive samlede og uheldigvis valgte den besværligere Vej længere inde paa Øen, hvor det løse Sand i høj Grad sinkede Marchen.

Saa snart Englænderne bemærkede de Danskes Tilbagetog, gjorde Maurice Udfald med hele sin Styrke og forfulgte de Vigende med stor Heflighed. De danske Soldater var yderst udmattede og havde tillige næsten bortskudt alle deres Patroner, saa at Stillingen med hvert Øjeblik blev mere kritisk. Baade Borgen og Høst stod uheldigvis i den Formening, at Kanonbaadene allerede havde forladt Øen, og da de blev haardt pressede af de forfølgende Englændere og ikke for maaede at opmuntre de dødtrætte Folk til Modstand, saa de sig nødsaget til at vise et hvidt Flag. En engelsk Officer kom til, og efter en Del Parlamenteren overgav de sig med hele Styrken og blev alle gjort til Fanger. Klokken var da omtrent 10 om Formiddagen.

Kaptajn Maurice selv med en Del af Styrken forfulgte imidlertid Falbe og hans Folk, men fik en saa varm Modtagelse af Søfolkene, at de kun paa Afstand vovede at følge efter. I god Behold naaede den danske Styrke derfor til Landgangsstedet, hvor Kanonbaaden havde taget Stilling saaledes, at de beherskede hele Stranden.

»Puh! det var godt, vi naaede saa langt, Folkens,« raabte Falbe til sine Folk, »nu skal vi nok klare den.« Matroserne

raabte Hurra og vinkede til deres Kamerater i Baadene.

»Træk til Luvart, Gutter,« brølede en Officer i den nærmeste Baad, »at vi faa hilst paa Fjenden.« Matroserne stimlede til Side, og Kanonbaaden sendte de blandt Klitterne fremstormende Fjender en saadan Hilsen, at de standsede. Flere af de andre Bade aabnede nu ligeledes ilden og nødte derved Englænderne til at holde sig paa Afstand.

»Rask nu, Folk,« raabte Falbe, »lad os se at komme om Bord. Ingen Uorden, enhver, hvor han hører til.«

Fartøjerne kom nu ind, og Indskibningen gik for sig i god orden. Fjenden vovede ikke at nærme sig af Frygt for Kanonbaadene. Falbe ledede koldblodigt det hele, og han var sidste Mand, der forlod Stranden, hvor han med en Snes Mand havde dækket de øvrige mod et pludseligt Angreb, hvis Fjenden skulde forsøge et saadant. Alt forløb imidlertid heldigt og alle slap velbeholdne om Bord.

Kanonbaadene havde i Mellemtiden ikke været ledige. Saa snart Styrken var landsat, roede Falsen Øst paa langs Stranden og ankom ved Fyret omtrent samtidig med Landgangsstyrken. Han belavede sig til at aabne Ilden paa Fortet og saaledes støtte sine Kamerater i Land, men han fik snart andet at tænke paa. Man havde kun gjort nogle faa Skud, da det meldtes Falsen, at en fjendtlig Fregat var i Sigte paa Nordsiden.

»Død og Pine,« raabte Falsen, »den Karl vil nok hilse paa os. Han agter sig udenom Knobene for derefter at krydse sig op og angribe os. Kommer han os paa Livet, er vi leverede med den Kuling, vi nu har.«

Han betragtede den fjendtlige Fregat i sin Kikkert og vendte sig derpaa til en af Officererne.

»Hør, giv Signal til at holde inde med Skydningen og til at samles om den Kommanderende.«

Ordren blev hurtig efterkommet, Baadene holdt inde med at skyde og roede alle hen i Nærheden af Falsens Baad.

Saasart de var paa Prajehold, raabte Falsen over til dem og forklarede dem Stillingen.

»Der er ikke andet at gøre,« sluttede han, »vi maa opgive Angrebet og se at faa Landgangsstyrken om Bord igen og slippe herfra, inden det bliver for sent. Vi roer nu tilbage til Landgangsstedet, som Aftalen var. Gør Eders Bedste for snarest at naa derhen.«

Med Falsens Baad i Spidsen roede Flotillen nu Vest paa, medens Bud sendtes i Land til Majoren om at gaa tilbage og indskibe sig. Vind og Sø var imod, og det friskede mere og mere, saa at Folkene ved Aarerne havde en streng Tur, saa meget mere som Halvdelen af besætningen var i Land og deltog i Angrebet paa Fortet. Efter flere Timers haard Roning, naaede man dog op til Landgangsstedet, hvor Før-selsskibene laa for Anker. Her lykkedes det som alt fortalt at give Falbe og hans Folk en Haandsrækning og faa dem alle om Bord. Kaptajn Langballes Kommando slap ligeledes bort, idet Ekspeditionen til Byen mislykkedes, fordi den derværende engelske Vagt i Tide frelste sig ved at gaa om Bord i den førømtalte lille Skonnert, hvorfra den senere landsattes for at deltage i Forfølgelsen af de Danske. Resten af Styrken maatte overlades til sin Skæbne. Den havde den Gang allerede overgivet sig, da man jo, som ovenfor nævnt, stod i den Formening, at Baadene allerede havde forladt Øen. Budet, som kulde anmode Majoren om at gaa tilbage, naaede aldrig denne, og Følgen blev, at Størsteparten af Landgangskorpset toges til Fange.

Med Sorg og Harme hørte Falsen og hans Officerer om Melstedts og Holstens Død og om det uheldige Udfald af Angrebet paa Fortet. Men der var ikke lang Tid til at klage. Fregatten var kommen rundt om Østrevet og krydsede paa af al Magt for at naa Baadene. At tage Kampen op med den i den høje Sø, lod sig ikke gøre; man kunde ikke have Kanonerne surrede los, og der var ikke andet for end at se

at komme bort. Falsen var ikke længe om at lægge sin Plan. Han gav Signal til at følge den Kommanderende, og snart var hele Styrken paa Vej Vest over lige op mod Sø og Vind.

Det blev en drøj Tur. Vinden friskede stadigt og Søen voksede med hvert Minut. Det stod snart alle klart, at Fregatten vilde indhente Flotillen, skønt Folkene sled tappert ved Aarerne. Falsen indsaa, at der maatte gribes til andre Midler for at undslippe. Han udtænkte da en List for om muligt at redde Kanonbaadene fra at falde i Fjendens Hænder.

Transportfartøjerne, der paa Afstand nok kunde ligne Kanonbaade, fik Ordre til at holde Sønder i for at lokke Fregatten efter sig, medens han selv vedblev at ro Vest i med de virkelige Kanonbaade. Planen lykkedes, og Fregatten jog afsted efter Transport baadene.

»Ha, ha,« lo Falsen og vendte sig til Lieutenant Koch, der stod ved Siden af ham, »nu faar vi da Pusterum. Jeg troede ikke, at John Bull var saa let at narre. Vi maa nu se at komme op til Nordvestrevet, hvor Fjenden ikke kan se os for det høje Land. Maaske kan vi der faa Tid til at skaffe. Vi trænger alle haardt til en Forfriskning.«

»Ja, det skal gøre godt at faa noget i Livet ovenpaa denne Tur,« svarede Lieutenant Kock, »bag Revet ligger vi ogsaa bedre med den Sø, vi nu har. Hæng i, Folkens! Vi har ikke ret langt igen.«

De trætte Søfolk trak paa Aarerne med fornyet Kraft. Udsigten til snart at faa Hvile og Mad var lokkende, men desværre kom det ganske anderledes.

Under de foregaaende Optrin havde man helt glemt Briggen. Den var lettet samtidigt med Fregatten, men medens denne sidste gik Øst om Øen for at jage de danske Baade, holdt Briggen sig krydsende paa Nordsiden for om muligt at afskære dem Tilbagevejen til Jylland. Da Kanonbaadene

naaede op til Revet, opdagede Briggen dem og gav sig straks til at krydse paa for at angribe dem.

»Saa for Pokker,« sagde Falsen, »nu er gode Raad dyre. Hvad gør vi nu, Lieutenant Koch?«

Koch, der betragtede Briggen i sin Kikkert, foldede den langsomt sammen og vendte sig til sin Chef.

»Blot Søen var rolig, kunde vi nemt muntre ham, men i denne Søgang kan vi ikke kaste Kanonerne los. Vi kommer til at sprede os og søge at slippe bort paa den Maade. Den kan da ikke tage os alle.«

»I har Ret,« svarede Falsen, »her er ikke andet at gøre. Hejs Signal til at sprede og bjerge sig paa bedste Maade.«

De andre Baade havde ogsaa bemærket den sig nærmende Fare, og næppe var Signalet hejst, før de spredte sig og stræbte at naa bort ved at ro lige op imod Vinden. Falsens Baad, der tidligere havde tilhørt Englænderne, sejlede godt, og han forsøgte derfor at und slippe Øst om Øen og holdt af for Vejret. Men herved kom Briggen ham paa Skud, og en livlig Kanonade ud spandt sig. Falsen manøvrerede imidlertid godt, og til sidst opgav Briggen at følge ham og drejede igen til Vinden for at indhente de andre Baade, der roede ad Jylland til. Falsen slap Øst om Øen, vekslede et Par Skud med Fortet og naaede næste Morgen i god Behold ind til Helsingør, hvor han straks indgav Rapport om det sørgelige Udfald af Ekspeditionen.

De øvrige Baade sled imidlertid tappert i det, men Briggen sejlede dem op og begyndte at beskyde dem. Lieutenant Buhl, der førte en af Baadene, indsaa, at skulde de undslippe, maatte en af dem opofres. Han sejlede derfor dristigt Briggen i Møde, kastede sine Kanoner los, trods den høje Sø, og den ulige Kamp begyndte.

Buhl opmuntrede sine Folk til det yderste.

»Rask nu, Gutter, giv ham det, han har godt af. Vi maa holde ud mindst en Time, for at vore Kamerater kan slippe bort.«

Folkene raabte Hurra og vedblev Skydningen med Iver og Lyst, men Partiet var for ulige. Briggen havde Fordelen ved sin Sejlads og kunde stadig skyde fuldt Lag, snart med den ene, snart med den anden Side, medens Kanonbaadens Skydning var højst usikker i den høje Søgang. Flere af Buhls Folk blev saarede, og den ene Kanon blev beskadiget, men desuagtet fortsatte man Kampen for at give de øvrige baade Tid til at undslippe. Baaden begyndte til sidst at trække Vand, og der var ikke andet for end at stryge Flaget, efter at Kampen havde varet en Timestid. 'Sheldrake' løb nu agten om Buhls Baad, og Kaptajn Stewart prajede over, at den skulde lægge sig paa Siden af Briggen.

»Nej!« svarede Buhl tilbage, »vil I have os, faar I komme og tage os «

Han stillede sig med korslagte Arme op imod Masten og lod Folkene lægge sig ned i Baaden. Kaptajn Stewart blev rasende over hans dristige Opførsel, som jo i høj Grad sinkede Briggen og gav de øvrige danske Fartøjer yderligere Lejlighed til at undslippe.

»Skyd mig den uforskammede Karl ned,« brølede Stewart rasende, »saa faar vi dem nok til at lægge til Borde.«

Der blev nu affyret flere Geværskud imod den genstridige Danske, men det hjalp intet. Buhl rørte sig ikke, og Briggen maatte tilsidst sætte et Fartøj ud for at tage Prisen i Besiddelse. Da Buhl kom om Bord i Briggen, kunde Kaptajn Stewart dog ikke andet end anerkende det Mod, Buhl havde udvist.

»I er mig en Pokkers Karl,« sagde han og trykkede Buhls Haand, »her har I med en Haandfuld Folk opholdt mig i næsten to Timer, og Følgen er, at jeg nu ikke kan naa at krydse de andre Baade op. I er en brav Mand, saaledes at opofre Eder for Eders Kamerater.«

»Vi har kun gjort vor Pligt,« svarede Buhl, »I vilde have gjort det samme, Hr. Kaptajn, om I havde været i vort Sted.«

»Ja, vist saa,« svarede Stewart og betragtede i sin Kikkert de danske Kanonbaade, der netop kunde skimtes som smaa sorte Punkter oppe til Luvart.

»Dem naar vi ikke mere,« sagde han, »men høj, hvad er det, der er jo flere der langt ude i Sønder. Dem maa vi da kunne naa. Det er vel ogsaa Kanonbaade?« vendte han sig til Buhl.

»Ja, det er nogle af vore, der søger at slippe bort ad den Vej,« svarede Buhl, skønt han godt vidste, at det var de Transportfartøjer, Falsen havde sendt Syd paa. Men kunde han faa Briggen til at jage dem, da var Kanonbaadene frelst.

Kaptajn Stewart gik i Fælden; alle Sejl blev satte til, og snart skummede Briggen rask gennem Vandet paa Jagt efter de formentlige Kanonbaade. Men Transportfartøjerne havde faaet for stort et Forspring, og Kaptajn Stewart indsaa snart, at han ikke kunde naa dem, inden Mørket faldt paa. - Da Kanonbaadene skiltes, var et Par Stykker af dem straks faldne i Læ og holdt derfor ad Sverige til. Den ene af dem kunde endnu skimtes, og Kl. 8 om Aftenen sejlede 'Sheldrake' den op et Stykke Norden for Kullen. Baaden førtes af Lieutenant Mühlenstedt, og han og hans Folk slog tappert fra sig. Først efter tre Kvarters Kamp strøg han Flaget, men da var Baaden synkefærdig, og da Englænderne tog den i Besiddelse, sank den saa hurtigt, at tre af dem druknede.

Mørket gjorde nu Ende paa al videre Forfølgelse, og de øvrige Baade og Fartøjer undslap alle, paa nær et Transportfartøj, som det lykkedes Fregatten at erobre. Falsens Baad slap som før sagt ind i Sundet. De øvrige reddede sig dels til Gjerrild Bugt, dels til Hals, medens en Enkelt naaede at undslippe til Sverige. Transportfartøjerne slap ind paa Isefjorden.

Saaledes endte da det uheldige Tog til Anholt. Marinens Tab beløb sig til to Kanonbaade og et Transportfartøj. Med

hensyn til Antallet af Døde og Saarede, da lyder Beretningerne højst forskellige, saa med Sikkerhed kan det ikke opgives, men uden at anslaa det for højt, kan Tabet sættes til 4 Officerer og 40 Mand døde og omtrent et lignende Antal saarede, medens godt 500 Mand toges til Fange.

Ekspeditionen var ganske mislykket, til Dels paa Grund af et Sammenstød af Omstændigheder, hvor over man ikke var Herre, men mest dog ved de engelske Skibes uventede Nærværelse og ved, at Forudsætningen om en Overrump-ling fuldstændig bristede paa Grund af Fjendens velordnede Sikkerhedstjeneste og Aarvaagenhed. Trods de fortvivlede Forhold kæmpede de Danske dog med den største Tapperhed, og Fjenden selv indrømmede, at Angrebet paa Fortet havde været meget 'determineret', ligesom Kaptajn Maurice i en Skrivelse til General Telleqvist, hvori han meldte Kaptajn Prytz's Død, ydede de Danskes Mod al mulig Anerkendelse.

SLUTNING

Englænderne slap forholdsvis nemt fra hele Affæren, idet de kun havde 2 Døde og 32 Saarede, deriblandt Kaptajn Torrens. Saa snart de danske Kanonbaade havde forladt Øen, blev Valpladsen undersøgt og de Saarede bragte til Byen, hvor man anbragte dem, saa godt det lod sig gøre. De Døde blev jordede paa Ste det; kun med Officererne gjorde man en Undtagelse; idet deres Lig bragtes til Byen og stedtes til Hvile paa Kirkegaarden med fuld militær Honnør. De fangne danske Officerer overværede deres faldne Kameraters Bisættelse, og Guvernør Maurice sendte siden General Tellequist en Rapport over Begivenheden, af hvilken det fremgaar, at Kaptajn Prytz først døde to Dage efter Stormen paa Fortet. Han mistede som før fortalt begge Benene. Sammen med ham hviler Major Melstedt, Lieutenant Holsten og Sekondlieutenant Obej i en Fællesgrav tæt Sydvest for Kirketaarnet, uden at den dog nu bestemt kan paavises.

De mange Fanger kneb det jo med at passe paa, hvorfor de sendtes bort ved første Lejlighed. Officererne blev udvekslede, men Størsteparten af Mandskabet maatte gaa i engelsk Fangenskab. Fra dansk Side foretoges der ikke flere Forsøg paa at ero bre Øen, og Fjenden forblev i uforstyrret Besiddelse af Anholt lige til Fredsslutningen 1814. I al Ro og Mag rømmede de da Øen og medtog alt, hvad der var af S\lyts, Ammunition og andre Krigsfornødenheder. En Del af Værkerne blev sløjfede og Resten forfaldt efter haanden, saa at der i vore Dage ikke er Spor tilbage af dem. Kun den svære Kasemat om Taarnets Fod staar endnu og minder om den Tid, da Øen var Skueplads for en af de Tragedier, som Krigen saa ofte fører med sig.

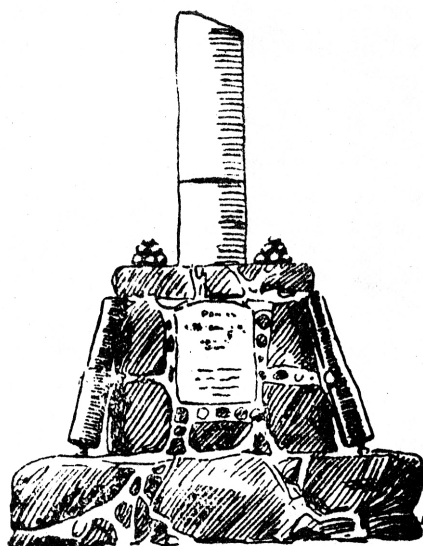
Grundet paa de den gang saa bevægede Tider og paa Øens afsides Beliggenhed glemtes de faldne Krigere snart, og intet Mærke betegner Stedet, hvor de hviler. Men ikke sjældent, naar Stormen har flyttet om paa Klitterne, finder man

Kister og Rester af saadanne, med Levningerne af de faldne Krigere, og efter 'den spredte Maade, hvorpaa de findes, faar man Indtryk ket af, at de er blevne stedte tif Hvile just der, hvor de faldt og ikke i nogen Fællesgrav.

I næsten hundrede Aar laa de Faldne derude paa Øens østlige Spids, hvor Havet synger sin evige Sang og Stormen hyler mellem Klitterne, uden at nogen tænkte paa at rejse dem et Minde. Endelig i Foraaret 1904 sluttede en Kreds af Mænd paa Anholt sig sammen, og ved frivillige Bidrag fra hele Landet lykkedes det at faa rejst et smukt Mindesmærke for dem, der den Gang satte Livet til iden haabløse Kamp. Det store, smukke Mo- . nument er rejst ved den nordre Indgang til An holt By og bestaar af et Fundament af svære Gra nitsten flankeret af Kano ner. Paa Toppen hæver sig en slank Sandstens søjle, ved Foden omgivet af Kugler, der ligesom Kanonerne hidrører fra Engelskmandens Tid og tilligemed Søjlen er opfi skede paa forskellige Ste der rundt om Øen.

Den højtidelige Afslø ring fandt Sted Lørdag den 12. August 1905 i Overværelse af Forsvars minister J. C. Christensen. samt talrige Officerer af Hær og Flaade, foruden en stor Mængde Mennesker fra nær og fjern. Det hele formede sig til en sjælden, smuk og stemningsfuld Højtidelighed, som længe vil mindes paa Anholt. - Der er nu givet de faldne Krigere Oprejsning og der er vist dem den Ære, der tilkommer alle, som sætter deres Liv til for Fædrelandet. Vel faldt de ikke sejrende, men gjorde dog deres Pligt under Forhold, der krævede den højeste Grad af Mod og opøvelse, og med Rette pas ser de smukke Ord paa Mindesmærket:

*»Værer Fred med Eders Minde,
I, som Pligtens Bud adlød
og i Kamp mod mægtig Fjende
fandt for Danmarks Heltedød.«*

Forfatteren Hans Hjorth

skrev omkring 1908:

“Man kommer uvilkårligt
til at elske dette sted, hvor
man, fjernt fra verdens larm
og støj, kan nyde frihed og
den ro, som i så høj grad
udmærker denne lille plet
frem for alle andre steder,
jeg hidtil har besøgt”.